

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเกี่ยวกับศักยภาพในการรับการถ่ายโอนการศึกษาสู่ห้องดีนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1.1 นโยบายการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

1.2 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.4 การกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น

1.5 นโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.6 ทิศทางการปกครองท้องถิ่นไทย

1.7 แนวคิดองค์กรบริหารส่วนตำบล

1.8 ความเป็นมาขององค์กรบริหารส่วนตำบล

1.9 โครงสร้างขององค์กรบริหารส่วนตำบล

1.10 อำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบล

1.11 บทบาทที่มีของรายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบล

1.12 ภาระค่าดับชั้นขององค์กรบริหารส่วนตำบล

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. ครอบความคิดในการวิจัย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.1 นโยบายการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

กำหนด ๙ ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ (๒๕๔๕) ได้อธิบายเกี่ยวกับนโยบายจัดการศึกษาตามระบบการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๔๒ ไว้ดังนี้

จากการที่รัฐบาลมุ่งเน้นการกระจายอำนาจให้การจัดการศึกษาของชาติ และได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ขึ้น โดยกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับนโยบายในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ในหลายมาตรการ ซึ่งอาจสรุปเป็นกรอบนโยบายในการจัดการศึกษาของรัฐบาลได้ดังนี้

1) การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รู้จักต้องจัดให้อายุห้าถึง แต่มีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ตลอดจนต้องจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สมปัญญาอ่อนน้อม ลังเล หรือมีร่างกายพิการ หรืออุทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ โดยต้องจัดให้อายุห้าถึง แต่มีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเด่นกัน และต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

2) บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรอาชีพ สถานบันทึกษา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิประโยชน์ตามสมควรแก่กรณี ดังต่อไปนี้

1. การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ

2. เงินอุดหนุนจากรัฐบาลสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายการศึกษา

3) การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา

4) ให้มีการศึกษาภาคบังคับ จำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุห้าถึงเจ็ดปี เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุหกซึ่งเข้ามาเป็นเวลает่อบอนให้เข้าไปที่น้ำหนึ่งของการศึกษาภาคบังคับ

5) การจัดการศึกษาปฐมวัยและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการรายเดือนระหว่างเริ่มของเด็กพิการ และเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกร้องปัจจุบัน

2. โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนสังกัดสถาบันพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่น ๆ

3. ศูนย์การเรียน ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันการแพทย์ สถานสงเคราะห์ และสถาบันสังคมอื่นเป็นผู้จัด

6) การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และก็อ่วร่าผู้เรียนมีความต้าคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถชรบดีและเต็มตามศักยภาพ

7) การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษา

ตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการ ตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับการศึกษา ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับคนเองและความสัมพันธ์กับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก

2. ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการนำรุ่นรักษาทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. ความรู้เกี่ยวกับ ศาสนา ศิลป์ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย

4. ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่าง ถูกต้อง

5. ความรู้และทักษะในการประกันอาชีพ และสำrage ชีวิตอย่างมีความสุข

8) การจัดการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ แล้วความต้องการ ผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการความคิด การจัดการ การเรียนรู้สถานการณ์ และการ ประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อบริโภค แล้วแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้สามารถ เป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียน การสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ ล้านต่าง ๆ อย่างได้ สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปอกผิว คุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ใน ทุกวิชา

9) ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว uhnhan องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถานบันสังคม อื่น ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ ภายในชุมชนหรือให้ชุมชนมี การจัดการศึกษา อบรม มีการเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักรสภารภมิปัญญาและ วิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธี การสนับสนุนให้มีการลงมือด้วยประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

10) คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่เสนอนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตร แผนกต่างๆ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา ศาสนา พิษปรีดาและวัฒนธรรมแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

11) การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่า บัณฑิตให้มีกิฟฟ์ที่การศึกษา โดยคำนึงถึงบริบทสถานศึกษา จำนวนประชากรเป็นหลักและ ความเหมาะสมด้านอื่นๆ ด้วย

12) ในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาให้มีคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาฯสานะ และวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาค่าก่าวบ人民币 รวมทั้งพิจารณาการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิก สถานศึกษา ประจำน สังเริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันการศึกษา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ จัดการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้งการกำกับดูแลแผนกวิชาสานักงานศึกษาฯและ วัฒนธรรมในเขตพื้นที่การศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2542)

1.2 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 19) ได้กำหนดความทันสมัยของ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ว่า “การศึกษาพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาเพื่อรับที่มีคุณภาพ ของประเทศไทย ซึ่งให้ประชาชนมีคุณธรรมในการดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมมีความรู้ ความ สามารถ และทักษะในการแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และทันต่อความเปลี่ยน แปลงของสังคมในอนาคตมีความสามารถในการประกอบอาชีพเพียงตนองได้ และดำรงชีวิตอย่าง มีศักดิ์ศรี มีความสามารถในการพัฒนาตนและมีความรับผิดชอบและมีบทบาทร่วมในการพัฒนา สังคมอย่างเหมาะสม” จากความหมายดังกล่าวอย่างไร้เกณฑ์ของเขตที่ดูแลชั้น เป็นการ มองการศึกษาในแง่มุมที่กว้าง เป็นมาตรฐานริบิตรของประเทศไทยทั้งปวง นำไปสู่เฉพาะผู้ที่อยู่ในวัย เรียนเท่านั้น เพื่อให้การศึกษาได้รับการจัดการให้ครอบคลุมความความหมายข้างต้นจึงได้มีการ กำหนดหลักการจัดการศึกษาไว้ 4 ประการ ดัง (รัชัย พัฒน์ศรี , 2542:12)

1. การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิทธิและหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคนต้องมีและ ได้รับโดยไม่จำกัดเพศ วัย ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม ภูมิล้ำนาและความเชือกทางศาสนา หรืออันก้าวจัดอื่น

2. ประชาชนทุกคนและหุ้นผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความสำคัญสนับสนุนและมี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. การจัดการศึกษาพื้นฐานต้องมีคุณภาพและเป็นการศึกษาที่ต่อเนื่องตลอด ชีวิต

4. รู้มีทักษะที่สนับสนุนในการจัดการศึกษาพื้นฐานเพื่อป้องชันให้กับชีวิตที่กว้างขวางทั่วถึง และเป็นธรรมหลักการทั้ง 4 ประการดังกล่าวอย่างตลอดกับแนวความคิดของการปกครอง ในระบบเศรษฐกิจปัจจัยที่ถือคุณค่าของความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกันของคนทุกคนและเป็น หลักการที่สนับสนุนนโยบายการกระจายอำนาจที่รัฐบาลชุดปัจจุบันได้ผลงไว้อีกด้วย

จากหลักการที่ได้กำหนดไว้ดังกล่าว ทั้ง 4 ประการ ได้มีการกำหนดโดยนายเพื่อเป็นแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพึงปฏิบัติมืออยู่ด้วยกัน 4 ประการดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ : 2535)

1. การขยายโอกาสและยกระดับการศึกษาพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับบริการเพื่อเตรียมความพร้อมอย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา

1.2 จัดการศึกษาภาคบังคับให้ทั่วถึง มีคุณภาพ และสะดวกแก่ผู้เรียน สำหรับสถานศึกษาของรัฐและท้องถิ่น จะต้องจัดให้เป็นการจัดการศึกษาระดับใดเป็นการที่ภาคบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายการศึกษาที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ

1.3 ให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของปัจจุบัน รัฐพึงเร่งรัด และขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อป้องชอนอย่างทั่วถึง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนให้สูงขึ้น

1.4 สนับสนุนการขยายบูรณาการศึกษาให้แก่ผู้ด้วยโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคมและผู้ที่มีความบกพร่องทางกาย สติปัญญา จิตใจ และอารมณ์ให้ก้าวข้ามขวางและทั่วถึง

2. การพัฒนาคุณภาพของบุคลากรศึกษาและยกระดับการศึกษาพื้นฐาน ให้มาก

2.1 จัดการศึกษาและส่งเสริมการอบรมเชิงคุณที่เป็นประโยชน์ต่อพัฒนาการ เด็กตามสภาพความต้องการพื้นฐานตามวัยด้วยตั้งแต่ปฐมวัยและ การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.2 ปฏิรูปการฝึกหัดครูและการพัฒนาครุประชารักษาร้อยุ่งให้เป็นการพัฒนา วิชาชีพและพัฒนาเพื่อสร้างจิตสำนึกรักของตัวนักเรียนต่อความเมตตาครู พัฒนาความรู้ ความสามารถทั้งทาง วิชาชีพครู วิชาการให้ได้มาตรฐาน และยกฐานะของวิชาชีพครูให้สูงขึ้น

2.3 ปั้นปูรุ่นเนื่องทางอาชีวะและกระบวนการเรียนการสอนทุกระดับ และทุกประเภท การศึกษาให้สอดคล้องต่อหลักการและสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่ดังไว้

2.4 ยกระดับให้ผู้เรียนรู้ทุกระดับ รวมทั้งประชาชนโดยทั่วไปมีความรู้ความ สามารถในการใช้ภาษาไทยให้อ่านเข้าใจได้ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อการสื่อสารสร้างสรรค์และพัฒนาความ คิดของครัวเรือนและเพื่อสร้างรักษาวัฒนธรรมไทย

2.5 ส่งเสริมให้มีการเรียนภาษาต่างประเทศที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศไทยอย่าง กว้างขวาง เพื่อประโยชน์ในการค้าขาย การคิดค່ອງการในศ้านวิทยากร การค้า ความ ตั้มทันชีวะระหว่างประเทศ และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม

2.6 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา และองค์ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานโยบายสาธารณะกระบวนการเรียนการ สอน และต่อการส่งเสริมการเรียนรู้

2.7 ส่งเสริมการศึกษาของกิจธุสามเณร นักบวช และบุคลากรทางศาสนา เพื่อให้สามารถเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นผู้นำในการปลูกฝังคุณธรรม ศีลธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมให้แก่บุคคลและสังคม

3. การสร้างเครือข่ายของการเรียนรู้เพื่อให้ประชาชนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่

3.1 จัดระบบสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง และต่อเนื่องตลอดชีวิต

3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ เพื่อขยายบริการการศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนและกระจายความรู้ ข้อมูลข่าวสารไปสู่โลกกว้างได้อย่างรวดเร็ว

4. การระดมสรรพกำลังเพื่อการจัดการศึกษาพื้นฐาน ได้แก่

4.1 ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของครอบครัว ชุมชน และสถาบันสังคมอื่นๆ และสื่อมวลชนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการของการศึกษา การอนุรักษ์ พัฒนาทรัพยากรัฐธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.2 ส่งเสริมให้เอกชนจัดการศึกษาทุกระดับเพื่อเตรียมอุดมและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการ สามารถพึงคนเองได้ โดยรัฐให้การสนับสนุนด้านวิชาการ ทรัพยากร และการอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานและการรับรองมาตรฐาน

4.3 ระดมจัดสรรและใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

จากนี้ไปนายทั้ง 4 ประการใหญ่ ซึ่งแต่ก่อออกเป็นแนวทางบูรณาพัฒนาการดัง ๑ นั้นเป็นการอบรมหรือขออนเชิญรวม ๑ ที่เกี่ยวข้องกันหลายฝ่ายไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน หรือสถาบันทางสังคมต่าง ๆ ดังนั้นต่อครอบครัวไปจนถึงสถาบันทางศาสนาต้องขับเคลื่อนข้างจะกว้างขวางเจิง เป็นหน้าที่ของหน่วยงานหรือสถาบันที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งไทยอาชญาหน้าที่หรือในแม่น้ำของบุคคล รวมไปพิจารณาดำเนินหน้าเป็นแนวโน้มโดยส่วนตัวหันการปฏิบัติขอหน่วยงานของตนหรือกลุ่มน้องคนอีก รั้นหนึ่งโดยเฉพาะ

เป้าหมายของภารกิจการศึกษา

1. บุคคลอุ่นเป้าหมาย

การจัดการศึกษานั้นพื้นฐานเพื่อปวงชนนี้ จะให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหา ความด้วยโอกาส หรือพัสดุโอกาสทางการศึกษาของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลบางกลุ่มเป็นพิเศษ กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวที่สำคัญ ได้แก่

1.1 กลุ่มคนพิการ (ทั้งทางร่างกายและสมอง)

1.2 กลุ่มเด็กออ กกลางครรัณ

1.3 กลุ่มเด็กอายุ ๐ – ๕ ปี

1.4 กลุ่มผู้มีรายได้น้อย

1.5 กลุ่มผู้ต้องโอกาสในชุมชนและอัค

- 1.6 กลุ่มเด็กและเยาวชนที่เรื่องนี้
- 1.7 กลุ่มเด็กที่ถูกใช้แรงงาน
- 1.8 กลุ่มศรี
- 1.9 กลุ่มเด็กไร้สัญชาติ
- 1.10 กลุ่มเป้าหมายพื้นที่ห่างไกลที่การคิดต่อสื่อสารไม่สะดวก
- 1.11 กลุ่มชาวต่างด้าวในประเทศไทย
- 1.12 กลุ่มพ่อแม่
- 1.13 กลุ่มผู้สูงอายุ
- 1.14 กลุ่มเยาวชนและผู้ใหญ่ ที่ได้รับการศึกษาต่ำกว่าระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามนโยบายนี้

2. เป้าหมายของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ให้มีการกำหนดเป้าหมายสำหรับการจัดการศึกษาและดำเนิน เพื่อมุ่งครอบคลุม ทั้งบุคคลกลุ่มเป้าหมายและบรรดานโยบายที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้

เป้าหมายที่ 1

ขยายบริการการศึกษาเพื่อส่งเสริมการสร้างหนังสือของประชากรหญิงและชาย ในกลุ่มอายุ 15 – 50 ปี ให้ได้ทั่วถึงภายใน พ.ศ. 2544

เป้าหมายที่ 2

ขยายบริการการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้เด็กที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เตรียมต่อเข้ามัธยมศึกษาตอนต้นครบถ้วนภายใน พ.ศ. 2544

เป้าหมายที่ 3

ขยายบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสเป็นพิเศษ โดยเฉพาะกลุ่มคนพิการ เด็กยากจน เด็กในพื้นที่ทางภาคใต้ และชนเผ่าต่างด้าวในธรรม เด็กในชุมชนแออัด แหล่งก่อสร้างเด็กเร่ร่อน เด็กที่ถูกใช้แรงงาน สร้างตัวอย่างโอกาส และเด็กไร้สัญชาติ โดยจัดให้ กว้างขวางเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 2.5 เท่า ภายใน พ.ศ. 2544

เป้าหมายที่ 4

ขยายบริการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐนวัยเพื่อให้เด็กทุกคนได้รับการเตรียมความพร้อมอย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษาภายใน พ.ศ. 2544

เป้าหมายที่ 5

ขยายบริการการให้การศึกษาอบรมเกี่ยวกับการมีครอบครัว และการอบรม เลี้ยงดูเด็กทั้งในด้านโภชนาการและจิตวิทยาพัฒนาการในรูปแบบต่าง ๆ โดยคำเนินการอย่าง กว้างขวางและต่อเนื่อง

เป้าหมายที่ 6

ขยายการรั้งกิจกรรมด่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพร่างกายของนักเรียนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานความพัฒนาการช่วงอายุภายใน พ.ศ. 2544

เป้าหมายที่ 7

พัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และคุณวิชาการที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามวัชรกรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 นั้น เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดให้ประชาชนทุกคน และทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้ และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการศึกษาให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาระดับไดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการของท้องถิ่น ตามมาตรา 14 และพระราชบัญญัตินี้เป็นข้อบังคับที่อนการกระจายอำนาจ พุทธศักราช 2542 หมวด 2 กล่าวถึงหน้าที่การจัดการศึกษาว่าเป็นการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น โดยมีหน้าที่จัดการศึกษาด้วย

1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความหมายของ การปักครองส่วนท้องถิ่น นั้น ได้มีมาให้ความหมายหรือคำนิยาม
ไว้หากหมายชื่อส่วนใหญ่แล้วคือภัยมานเหล่านั้นต่างมีหลักการที่ใช้ด้วยสูตรคลังกันจะมีต่างกันบ้างก็
คือสำนวนและร่ายละเอียดปลีกย่อย ซึ่งสามารถพิจารณาได้ดังนี้

อุทัย หรือญโญ (2523:2) นิยามว่า การปักครองท้องถิ่น คือ การปักครองที่รัฐบาลอนุญาตให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ท้องถิ่นหนึ่งจัดการปักครองและดำเนินกิจกรรมทางอย่างโดยคำเนินการกันเองเพื่อปานัตความด้องการของตน การบริหารของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การ มีเจ้าหน้าที่ซึ่งประจำการแลือกตั้งขึ้นมากันหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้ มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีต่างๆ ความความหมายจะเป็นไปตามนี้

เคเนียล วิท (อ้างในโภวิทย์ พ่วงงาม, 2543: 20-21) นิยามว่า การปักครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปักครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้กันผ่านการปักครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปักครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ร่วงถ้าอำนาจการปักครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้น การบริหารการปักครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นต้องมีองค์กรของชนเอง

อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมีได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลางมีอำนาจในการตัดสินใจ และบริหารงานภายในท้องถิ่นในเบ็ดอำนาจของตน

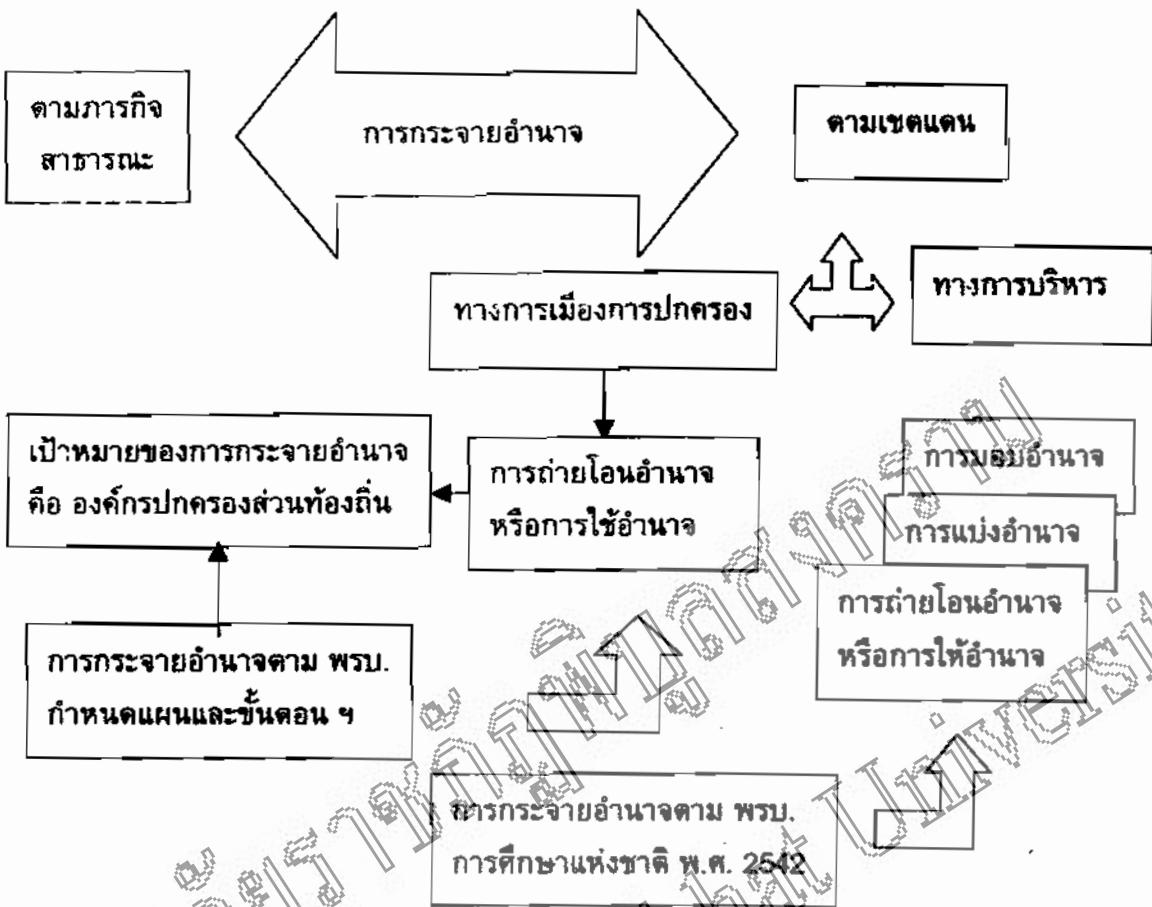
จอห์น เจ คลาร์ก (อ้างในโภวิทย์ พวงงาม , 2543 : 20-21) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่โดยเฉพาะและหน่วยการปกครองดังกล่าวนี้จัดตั้งและจะอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

ฐานรุป ชาญบุตร (2539) ได้สรุป แนวคิดของนักวิชาการและนักปกครอง เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า นิยามความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีผู้ให้ความหมายหรือค้านิยามไว้ ส่วนใหญ่มีหลักการที่สำคัญคล้ายคลึงกัน ค่านิยมที่สำคัญและรายละเอียดปลีกย่อย ซึ่งสามารถสรุปหลักการปกครองท้องถิ่นในสาระสำคัญ คือ เป็นการปกครองของชุมชนหนึ่ง มีความแตกต่างกันในด้านความเจริญ จำนวนประชากร หรือขนาดที่นั่น แต่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม มีลักษณะในการตรวจสอบการทำงานที่ดำเนินการปกครองตนเอง เพื่อประโยชน์ในการบริหารตามหน้าที่ และเพื่อใช้เป็นปัจจัยในการกำหนดนโยบายในท้องถิ่นนั้น ๆ และมีองค์กรที่เข้าเป็นในการบริหารและการปกครองตนเอง องค์กรที่เข้าเป็นของท้องถิ่น จัดแบ่งเป็นสองฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิติบัญญัติ

จากนิยามดังกล่าวข้างบนสรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครอง การกระจายอำนาจมากอย่าง ซึ่งรัฐได้มอบหมายให้ท้องถิ่นดำเนินการเอง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองและบริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเอง โดยมีองค์การการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งตามกฎหมาย มีงบประมาณของตนเองและสามารถ自行หนนคนโดยบานไปเบิกและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเองภายใต้กฎหมาย อำนาจหน้าที่ อำนาจทางการเมืองที่กำหนดให้มาไว้ ตามกฎหมาย ทั้งนี้ต้องอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

1.4 การกระจายอำนาจให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐฯ ภักดีวงศ์ และคณะ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารที่ใช้การเมืองของพัฒนาการและทางเลือกในการพัฒนาโดยเน้นกระจายอำนาจทางการศึกษา โดยเบริรับเทียน ความหมายและรูปแบบของการกระจายอำนาจ (Decentralization) ระหว่างแนวความคิดของการกระจายอำนาจของสาขา Niclasen ภัยและความคิดของการกระจายอำนาจของสาขา Rappa ซึ่งเป็นการจำแนกความหมายและรูปแบบของการกระจายอำนาจ ในลักษณะของอำนาจที่ใช้ในการปกครองและอำนาจที่ใช้ในการบริการ เช่นเดียวกัน จำแนกได้ดังนี้

แผนภูมิที่ ๑ รูปแบบของการกระจายอ่านน้ำ ของอุปนัธที่ใช้ในการปกครองกับอ่านน้ำที่ใช้ใน
การบริหาร

กรณีนี้เมื่อนำมาพิจารณาประกอบกับกรอบความคิดเชิงทฤษฎีของลักษณะการใช้ อ่านน้ำตามรูปแบบการบริหารแล้วจะพบว่า การกระจายอ่านน้ำจะพบว่า การกระจายอ่านน้ำบัญญัติกับสื่อและมีความแตกต่างกัน โดยการกระจายอ่านน้ำทางการศึกษาเป็นการ กระจายอ่านน้ำทางการบริหาร ส่วนการกระจายอ่านน้ำตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและ ขั้นตอนการกระจายอ่านน้ำ ฯ เป็นการกระจายอ่านน้ำจากการปกครอง และดังที่มีเป้าหมายของ การกระจายอ่านน้ำที่แตกต่างกันตามเจตนาرمย์ของกฎหมายแต่ละฉบับ ซึ่งต่างก็ถูกต้องใน แนวคิดและเจตนาرمย์ของการกระจายอ่านน้ำด้วยกันทั้งสองฝ่าย

อย่างไรก็ตาม เมื่อสรุปในประเด็นของการแสวงหาและการสร้างทางเลือกในการพัฒนาโดยนายการกระจายอ่านน้ำทางการศึกษา จะพบว่า

การสร้างทางเลือกเพื่อการพัฒนานโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ได้จากการประเมินผลจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาที่มีความต้องการและตัวบ่งชี้ที่สูง ลักษณะของนโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่น่าจะเป็นได้ดังนี้

1. หลักการและเหตุผลของการกระจายอำนาจ เป็นไปเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถพัฒนาตนเองได้บนพื้นฐานของการตัดสินใจของตนเอง โดยมีสาเหตุมาจากการและภาระที่เข้ามายังระบบคือผลกระทบต่อการพัฒนาสังคมโลกและสังคมไทย นอกจากนี้ก็มีความต้องการระบบราชการไทยที่ไม่สามารถสนองตอบต่อการแก้ปัญหาของท้องถิ่น กับความไม่มีประสิทธิภาพของระบบการเมืองในการแก้ไขปัญหาของประชาชน

2. ปรัชญาพื้นฐานของการกระจายอำนาจทางการศึกษา คือ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการและบริหารการศึกษา ให้กับสมาชิกในท้องถิ่นได้อย่างสุบซึ้งและให้บริการศึกษาที่มีศักยภาพและมีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาตนของท้องถิ่นซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศที่จะเป็นไปได้อย่างมั่นคง มีเสถียรภาพมีศักยภาพ และมีประสิทธิภาพในที่สุด

3. วัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจทางการศึกษา คือ การที่ประชาชนได้รับสิทธิในการจัดการและบริหารการศึกษา เพื่อการให้การบริการการศึกษาแก่สมาชิกในท้องถิ่น

4. เป้าหมายของการกระจายอำนาจทางการศึกษา คือ การที่ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจในการตัดสินใจที่จะจัดการและบริหารการศึกษาตามอำนาจหน้าที่ที่จะได้รับตามความชอบธรรมซึ่งนัยน์ยุคตั้นในด้านทุกประการ

5. ลักษณะของแนวคิดในการกระจายอำนาจทางการศึกษา มุ่งเน้นอยู่ที่การได้รับการตัดสินใจในการจัดการและบริหารการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น

6. รูปแบบของการกระจายอำนาจทางการศึกษา จะอยู่ในรูปแบบขององค์กรคณบุคคลที่มีการผสมผสานลักษณะการใช้อำนาจแบบแบ่งอำนาจและให้อำนาจ

7. ผู้ให้และผู้รับอำนาจ ได้แก่รัฐและองค์กรคณบุคคลในรูปแบบคณะกรรมการศึกษาที่มีโครงสร้างร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนที่ได้มาจากการเลือกตั้งตามวิธีทางประชาธิปไตย

8. ลักษณะของอำนาจและบทบาทของผู้ได้รับอำนาจ อยู่ในลักษณะของการมีและทรงได้รับอำนาจหน้าที่ในการจัดการและบริหารการศึกษา และเป็นบทบาทของการเข้ามามีส่วนร่วมโดยตรงในการจัดการและบริหารการศึกษา

9. ประเภทของอำนาจที่จะได้รับ ควรเป็นอำนาจที่อยู่ในขอบเขตของการตัดสินใจที่ผู้ได้รับอำนาจสามารถจะกระทำได้ตามกรอบที่กฎหมายได้กำหนด

10. ขั้นตอนในการพัฒนานโยบาย มีลักษณะและวิธีการต่อๆ ดังต่อไปนี้

10.1 การก่อตัวของนโยบาย โดยการพัฒนาองค์มุคกุลและองค์รวมทั่งๆ ดังนี้

10.1.1 องค์บุคคล ได้แก่ กลุ่มนักการเมือง กลุ่มข้าราชการ และกลุ่มประชาชน

10.1.2 องค์ระบบ ได้แก่ ระบบกฎหมาย ระบบการเมือง ระบบราชการ ระบบการศึกษา และระบบการสื่อสารมวลชน

10.2 การตัดสินใจในการประการใช้นโยบาย ควรกระทำในรูปของกรรมการฯ พระบาทบัญญัติที่เกี่ยวข้องซึ่งมารองรับการน้ำนโยบายไปใช้ในทางปฏิบัติ

10.3 การนำนโยบายไปใช้ในทางปฏิบัติ ควรมีวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

10.3.1 การประชาสัมพันธ์อย่างเข้มแข็งและทั่วถึง

10.3.2 การปรับทัศนคติ ค่านิยม ความคิด วัฒนธรรมและพฤติกรรมทั้งทางการเมืองและการบริหารให้กับกลุ่มบุคคลทั้งสามกลุ่ม

10.3.3 การปรับโครงสร้างอำนาจ และโครงสร้างองค์กรของกระทรวงศึกษาธิการให้อื้อต่อการกระจายอำนาจทางการศึกษา ลดอัตราส่วนราษฎรต่อมีความเกี่ยวข้อง

10.3.4 การเตรียมความพร้อมทั้งของบุคคลและองค์ระบบให้อื้อต่อการกระจายอำนาจทางการศึกษา

10.3.5 การยอมรับความหลากหลายในมาตรฐานที่มีความแตกต่างกันตามแต่ละห้องเรียนที่มีศักยภาพและความเข้มแข็งในภาระพัฒนา

10.3.6 ควรมีตัวอย่างให้อาชญากรรมทางการศึกษาการดำเนินการ

10.4 การประเมินนโยบาย ควรมีวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

10.4.1 ตัวนิวัติ คือ คุณภาพและประสิทธิภาพที่บริการการศึกษาที่เกิดขึ้นจากการใช้อำนาจในการตัดสินใจขององค์กรมนابุคคลเพื่อการพัฒนาการศึกษาในห้องเรียนของตน

10.4.2 วิธีการ คือ การให้อัตราคะแนนบุคคลเข้ามาดำเนินการโดยเฉพาะและใช้ผลการศึกษาวิจัย การสัมมนา การใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบต่างๆ เป็นเครื่องมือในการประเมิน

10.5 การร่วมรักษา การต่อเนื่อง และการติดสุน蹲นโยบาย ในประเด็นนี้มีการยอมรับโดยทั่วทั้งภาค รวมมีการพัฒนาให้ก้าวหน้า หากการนำนโยบายไปใช้ในทางปฏิบัติ บังเกิดผลลัพธ์ตามที่ประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ในนโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษา

11. ปัจจัยทางการเมืองที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับนโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษาซึ่งแก้ไขเป็นหลักหลายประเด็นย่อย ที่เป็นไปได้ทั้งปัจจัยเกื้อหนุนและปัจจัยขัดขวาง โดยการนำเสนอจะเป็นไปเพื่อการพัฒนาความเข้มแข็งของปัจจัยเกื้อหนุน และการขัดหรือป้องกันหรือเปลี่ยนแปลงปัจจัยขัดขวางให้กลับมาเป็นปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนานโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษาแทน

ปัจจัยทางการเมืองดังกล่าว จำแนกได้เป็นปัจจัยด้านโครงสร้างทางการเมือง

และปัจจัยทางด้านกระบวนการทางการเมือง ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาดังกล่าวได้เป็นไปเพื่อการสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของระบบการเมือง ในการผลักดันประเด็นนโยบายให้เป็นประเด็นการเมือง ที่จะก้าวเข้าสู่ระบบการเมืองเพื่อแปรเปลี่ยนประเด็นทางการเมืองดังกล่าวให้เป็นผลลัพธ์ทางการเมืองอันได้แก่ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษาในที่สุด

12. ปัจจัยเกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา ร้านค้าเป็นปัจจัยภายนอกและบ้าชัย
ภายในของระบบการศึกษาในอันที่จะพัฒนาโดยนายการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้บังเกิดผล
อย่างแท้จริง ในกรณีนี้นายไปรษณีย์ในทางปฏิบัติ โดยมีความประสงค์ในการพัฒนาศักยภาพ
และความเชื่อมแข็งแหรานัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาโดยนายการกระจาย
อำนาจให้บังเกิดผลสูงสุดในการทางปฏิบัติต่อไป

การสร้างทางเลือกในการพัฒนาโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษา จึงเป็นการระดมความคิดในการนำเสนอทางเลือกเพื่อการพัฒนาโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษา ใน การที่จะเน้นโยเกยดังกล่าวไปใช้ในทางปฏิบัติหรือให้มีเกิดผลประโยชน์สูงสุด ต่อการพัฒนาศักยภาพของห้องถัน ด้วยการให้บริการการศึกษาแก่สมาชิกในห้องถันบนฐาน ของการใช้อำนาจการตัดสินใจในการจัดการและบริหารการศึกษาของห้องถันผ่านองค์กรระดับคลัสเตอร์ มีโครงสร้างผสานระหว่างภาครัฐกับภาคประชาธิรัฐนั่นเอง

ดังนั้น การพัฒนานางค์ของภาระจะย้ายมาเนื่องจากการศึกษาในครัวเรือน จึงต้องมีการพัฒนาทักษะและทักษะภาษาของบุคคลอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในห้องถันทึ่งที่เป็นกลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น และบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานในห้องถันนั้น ๆ แต่รวมถึงกลุ่มนักศึกษาทางการศึกษาในสังกัดอันที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย ซึ่งผลลัพธ์คือความมีความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และทักษะในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคลากรในกลุ่มนี้

ปัจจุบันการจัดการศึกษาท้องถิ่น รัฐบาลได้กำหนดนโยบายการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการตามหลักการกระจายอำนาจ อาจกล่าวโดยสรุปได้ คือ

1. หลักการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาท้องถิ่น ซึ่งแต่เดิมได้ร่วมอำนาจไว้ในรากฐานของกลางให้ไปอยู่กับราชการส่วนท้องถิ่น
  2. หลักการมองภารหน้าที่ในการจัดการศึกษาท้องถิ่นให้อยู่ในความรับผิดชอบของท้องถิ่นและประชาชน
  3. หลักการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาท้องถิ่น รัฐบาลจะเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับเฉพาะในสิ่งที่ท้องถิ่นและประชาชนยังช่วยดูแลไม่ได้

เป็นไปอย่างเหมาะสมสมรรุบาลโดยกระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ควรจะต้องดำเนินการ เพื่อให้ประชาชน ของท้องถิ่นได้รับการศึกษาอบรมตามที่รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ได้รับ การศึกษาและมีคุณภาพ ตามที่กฎหมายกำหนด และความพึงพอใจตลอดจนความต้องการ ของประชาชนในท้องถิ่นได้ ดังนี้

1. ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการศึกษาปฐมวัย (อนุบาลศึกษา)
2. ดำเนินงานจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ภาคบังคับระดับประถมศึกษา)
3. การดำเนินงานจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ภาคบังคับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น)
4. การดำเนินงานจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ต่อเนื่องภาคบังคับเก้าปีระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย)
5. การศึกษานอกระบบและการส่งเสริมอาชีพ

นอกจากนี้ แผนการปฏิบัติการกระจายอำนาจท้องถิ่นจัดการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของสำนักงานคณะกรรมการปัจจัยศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้แก่ ภารกิจที่สำคัญที่รัฐต้องจัดการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 43 และมาตรา 81 โดยกำหนดให้มีการถ่ายโอนเฉพาะการจัดการศึกษาระดับก่อนปฐมวัย ซึ่งถ่ายโอนให้กับผู้ดูแลการปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท โดยมีต้นให้โรงเรียนในสังกัด สปส. งครับนักเรียนระดับก่อนปฐมวัยในปีการศึกษา 2544 เป็นต้นไป สำหรับการถ่ายโอน การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนปฏิบัติการในการดูแลขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการวิเคราะห์อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้จัดทำขั้นตอนนบทบัญญัติของพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้มอบบังคับใช้แล้ว จะเห็นได้ว่านโยบายการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา ตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติต่าง ๆ ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาทุกระดับ และเนื่องด้วยในปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กองนี้

1. เทศบาล
2. องค์กรบริหารส่วนตำบล
3. องค์กรบริหารส่วนจังหวัด
4. รัฐพิเศษ

ซึ่งแต่ละท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทศบาลและองค์กรบริหารส่วนที่มีบัญชี ระดับขั้นของตนเอง ซึ่งแตกต่างกันทั้งรายได้ จำนวนประชากร ระบบบริหาร บุคลากรใน

องค์การ ฯลฯ ทำให้ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีศักยภาพในการจัดการศึกษาแยกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้ภาคการกระจายอำนาจสามารถท้องถิ่นชัดเจนขึ้นในทางปฏิบัติ สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่นจึงกำหนดโครงการและยุทธศาสตร์ย่ออย กระจายอำนาจการจัดการศึกษาก่อองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ดังแสดงในแผนภูมิ 2 (กรมการปกครอง 2544 : 16)

1.5 นโยบายการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน รัฐได้ตระหนักรึงความสำคัญในการกระจายอำนาจการศึกษาสู่ท้องถิ่น โดยได้กำหนดนโยบายไว้อย่างชัดเจนทั้งในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 นโยบายของรัฐบาล และที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะผลักดันให้การกระจายอำนาจการศึกษาสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประลุนสำเร็จได้ก็คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กล่าวคือ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 อันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ได้มีการกำหนดบทบัญญัติในมาตรา 289 ไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิที่จะจัดการศึกษา อบรมและฝึกอาชีพ ตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น นั้น และเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ แต่ต้องไม่ขัดแย้งมาตรา 43 และมาตรา 81 ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติและในมาตรา 43 ยังได้กำหนดไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเมื่อถูกกล่าวหาในเรื่องการศึกษาอบรมชั้นพื้นฐานให้มีอายุตั้งแต่ 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาอบรมรัฐจะต้องดำเนินการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังได้กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติไว้ใน มาตรา 81 เพื่อเป็นกฎหมายแม่นบทในการบริหารและจัดการศึกษา ซึ่งค่อนมา ได้มีการจัดทำ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ และได้มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนในมาตรา 9 (2) ว่า "... การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ..... รวมทั้งในมาตรา 40 - 41 ยังได้กำหนดว่า ... ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษา ในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น และให้กระทรวงกิจการศึกษาและวิทยาศาสตร์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดการงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น "

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดนโยบายให้กระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้แก่

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 16 (9) มาตรา 17 (6) และมาตรา 18 ว่า “ให้เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น”

นอกจากนี้ ในมาตรา 30 (1) และ (2) ได้กำหนดให้ดำเนินการถ่ายโอนกิจการให้บบริการสาธารณะรัฐค่าเนินการอยู่แล้วก่อนการปักธงชัยในท้องถิ่นภายในกำหนดเวลาโดยการกิจที่เป็นการค่าเนินการข้ามระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการให้เสร็จภายใน 4 ปี รวมทั้งกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน โดยให้เป็นไปตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ทั้งนี้ ต้องไม่เกินระยะเวลา 10 ปี

ทั้งนี้ ได้มีการจัดทำแผนการประจำปีอันจุ่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 โดยได้มีการกำหนดแนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ 8 ด้าน เช่น ด้านการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้กำหนดแนวทางไว้ ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. การปรับโครงสร้างภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการถ่ายโอนการกิจ
3. การพัฒนาองค์กรในระดับจังหวัด เพื่อรองรับการถ่ายโอนการกิจ
4. การปรับปรุงระบบการรายงาน ระบบบัญชี ระบบบัญชี และระบบบัญชีบุคลากร ระบบการติดตามตรวจสอบ และระบบข้อมูล
5. การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. การเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรและผู้บริหารท้องถิ่น การเพิ่มขีดความสามารถของประชาชน และภาคประชาสัมพันธ์ในการตรวจสอบ

สำหรับการพัฒนาองค์กรในระดับจังหวัด เพื่อรองรับการถ่ายโอน ได้กำหนดหลักการไว้ไปไว้ ดังนี้

1. การดำเนินการกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางด้าน ต้องการความช้านาญในวิชาชีพเฉพาะและความเป็นเอกภาพในการจัดบริการสาธารณะ เช่น การจัดการศึกษา การสาธารณสุข การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น จำเป็นต้องจัดให้มีคณะกรรมการเฉพาะด้านระหว่างจังหวัด โดยให้มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะเรื่องนั้นๆ ในเขตจังหวัด การจัดสรรงรัฐภัยการ การ

กำกับดูแลตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งประสานความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง

2. คณะกรรมการเฉพาะด้านเดียว 1. ควรประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนฝ่ายวิชาชีพ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนประชาชน และหรือภาคประชาชนตั้งком

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นับเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษา และนับว่ามีบทบาทที่เกี่ยวข้องสำคัญมากยิ่งขึ้นในอนาคต อันเนื่องมาจากการขยายอำนาจตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลักษณะล่าวมาข้างต้น

ในภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ทั้งหมด 7,953 แห่งนั้น มีเพียง 130 แห่ง หรือร้อยละ 1.65 เท่านั้น ที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาอยู่แล้ว

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาอยู่แล้วมี 3 รูปแบบ คือ กรุงเทพมหานคร เทศบาล และเมืองพัทยา ซึ่งมีการบริหารและการจัดการศึกษาดังนี้

1. กรุงเทพมหานครรับผิดชอบในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา โดยมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา 431 แห่ง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา 2 แห่ง นักเรียนที่เข้าร่วมการจัดการศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีดังนี้

(สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น, 2543)

1.1 โครงสร้างการบริหารการศึกษา กรุงเทพมหานครมีการจัดโครงสร้างการบริหารการศึกษาในลักษณะของลายการบังคับบัญชา

1.2 การบริหารงานบุคคล กรุงเทพมหานครมีคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ก.ก.) ท่าน้ำที่บริหารงานบุคคล ตาม พ.ร.บ.ข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ผ้าขาวม้าที่เป็นข้าราชการครู ได้กำหนดให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบของข้าราชการครูมาใช้บังคับโดยอนุชอบด้วยสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ตามระเบียบ และท่าน้ำที่ประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านสำนักงานเขตมีอำนาจในการควบคุมดูแลข้าราชการครู กรุงเทพมหานคร ในโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ ซึ่งได้รับอนุญาตให้ดำเนินการได้เฉพาะบางเรื่องเท่านั้น

1.3 การบริหารงานบประมาณ กรุงเทพมหานคร มีสำนักการศึกษาเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยจะเป็นผู้บริหารงบประมาณผ่านที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลทั้งสิ้น

สำหรับส่วนที่ได้รับประมาณจากกรุงเทพมหานครส่วนหนึ่งจะโอนเงินให้สำนักงานเขตฯรับไปดำเนินการโดยตรง

1.4 การบริหารงานวิชาการ กรุงเทพมหานคร บริหารงานวิชาการโดยสำนักการศึกษามีกิจกรรมวิชาการและหน่วยศึกษาในเทศก์เป็นหน่วยงานที่ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน งานด้านวิชาการกับสำนักงานเขตและโรงเรียน ซึ่งในระดับเขตจะมีศึกษาธิการเขต ผู้ช่วยศึกษาธิการเขต และศึกษานิเทศก์ เป็นผู้รับผิดชอบ

1.5 งบประมาณการศึกษา งบประมาณที่กรุงเทพมหานคร นำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ได้มาจาก 2 แหล่ง คือ เงินอุดหนุนจากรัฐและรายได้ของกรุงเทพมหานคร ในปี 2542 กรุงเทพมหานครได้รับงบประมาณด้านการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐเป็นร้อยละ 65.75 และจากรายได้ของกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 34.25

ในด้านปัญหาการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานคร พนักงานมีปัญหาคือ มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อยครั้ง เนื่องจากผู้บริหารเปลี่ยนบ่อยทำให้การจัดการศึกษาไม่ต่อเนื่อง คณะกรรมการข้าราชการครูกรุงเทพมหานครมีบทบาทอย่างมากในการบริหารงานบุคคล การจัดสรรงบประมาณค่อนข้างจำกัด ผู้บริหารมักให้ความสำคัญกับงานเข้า官僚มากกว่าด้านการศึกษา การตัดสินใจเพื่อการศึกษาอยู่บนพื้นฐานของการเมืองมากกว่าจริงทางการศึกษา ผู้อำนวยการเขตส่วนใหญ่ขาดความรู้หรือความสนใจด้านการศึกษา นอกจากนี้ การจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครยังเป็นระบบที่แยกส่วนตามภาระและความหนักที่ของแต่ละหน่วยงานเป็นมาตรฐานให้ระบบการจัดการศึกษาขาดเอกภาพในเรื่องนโยบาย เกิดปัญหาการใช้ทรัพยากรที่ไม่มีประสิทธิภาพและปัญหาในเชิงมาตรฐานการศึกษา

2. เทศบาล ปัจจุบันมีเทศบาล 1,129 แห่ง โดยเทศบาลที่มีกิจกรรมการศึกษาและไม่โรงเรียนแห่งเดียวคือมีจำนวน 129 เทศบาล ต่อมาที่เหลือไม่มีกิจกรรมการศึกษาและไม่มีโรงเรียนในสังกัดเทศบาลที่จัดการศึกษาแล้วมีสถานศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาจะดังนี้

การบริหารและการจัดการศึกษาของเทศบาล มีดังนี้

1. ผู้อำนวยการเขตฯและการแบ่งส่วนงานของเทศบาล กระทรวงมหาดไทยได้ออกราชบัญญัติฯการกำหนดส่วนราชการของเทศบาล พ.ศ. 2534 โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งกองพัฒนาฯ 12 แห่ง ได้แก่ สำนักปลัดเทศบาล กองหรือฝ่ายประจำ กองหรือฝ่ายการศึกษา กองหรือฝ่ายการแพทย์ กองหรือฝ่ายคลัง กองช่าง กองหรือฝ่ายสุขาภิบาล กองหรือฝ่ายวิชาการและแผนงาน กองหรือฝ่ายสวัสดิการสังคม กองหรือฝ่ายอนามัยหรือสิ่งแวดล้อม หน่วยตรวจสอบภายใน และแขวง

ในส่วนของกองหรือฝ่ายการศึกษา จะเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในด้านการศึกษาระดับประถมศึกษาของเทศบาล (ต่อมากลายเป็นมัธยม

ศึกษาตอนดัน ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของรัฐบาล) งานด้านการสอน การนิเทศการศึกษา งานสวัสดิการสังคมและพันธกิจการ ตลอดจนปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับกองหรือฝ่ายการศึกษา ประกอบด้วย

1. ฝ่ายบริหารการศึกษา ประกอบด้วยงานการเจ้าหน้าที่ งานบริหารวิชาการ งานการเงินและงานโรงเรียน

2. ฝ่ายพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย งานนิเทศการศึกษา งานกิจกรรมเด็ก เยาวชนและการศึกษานอกโรงเรียนและงานชุมชน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล เทศบาลมีการบริหารงานบุคคลตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้มีการบริหารงานบุคคลในรูปคณะกรรมการใน 3 ระดับ คือ 1) คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคล ส่วนท้องถิ่น (ก.ส.) มีหน้าที่กำหนดมาตรฐานกลาง แนวทางการรักษามาตรฐานบุคคลและ การพัฒนาการบริหารงานบุคคล 2) คณะกรรมการพนักงานเทศบาล ท้าวผู้นำที่บริหารงานบุคคล สำหรับเทศบาลทุกแห่งที่อยู่ในเขตจังหวัด และ 3) คณะกรรมการกลั่นพนักงานเทศบาล เพื่อให้ การปฏิบัติงานบริหารงานบุคคลของแต่ละเทศบาลมีมาตรฐานที่สอดคล้องกัน

ด้านการบริหารงบประมาณ เทศบาลมีสำนักบริหารการศึกษาห้องถ่ายเมือง หน่วยงานกลาง ดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนจากรัฐบาล

ด้านการบริหารงานวิชาการ เทศบาลบริหารวิชาการโดยจัดตั้งกลุ่มวิชาการ 3 ระดับ คือ กลุ่มวิชาการสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กลุ่มวิชาการเทศบาลและเมืองพัทaya และกลุ่มวิชาการโรงเรียน โดยสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่นได้รับมอบหมายจากการปักธงชัย จังหวัดเชียงใหม่ ให้ดำเนินการพัฒนา ระบบการเรียนการสอนให้แก่ ศูนย์วิชาการของเทศบาล และเมืองพัทaya ให้เป็นไปในทางเดียว กัน โดยมีกองการศึกษารับผิดชอบด้านวิชาการ ปฏิบัติงานและประสานงานกับกลุ่มวิชาการของโรงเรียนในเขตพื้นที่

ในด้านนี้ยังคงการจัดการศึกษาของเทศบาล จากผลการวิจัยของพิณสุดา สิริรังค์และสมศักดิ์ ศุภประดิษฐ์ (2541) พบว่ามีปัญหาคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับงาน ด้านการศึกษามuch more มากกว่าด้านการบริหาร การศึกษาขาดวัสดุและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ครุภาระ เป็นเพียงพนักงานครุเทศา ซึ่งด้อยกว่าข้าราชการส่วนภูมิภาค ทั้งระดับตำแหน่ง และ ความก้าวหน้าและขาดความต้องห้าวในการบริหารจัดการ เนื่องจากรายได้ไม่เพียงพอสำหรับ พนักงานการศึกษา การจัดตั้ง / จัดสรรงบประมาณและเงินรายได้จะขึ้นอยู่กับส่วนกลาง คือ สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และนายกเทศมนตรีเมืองจังหวัดโดยย้ายเพียง ระดับ 4 ลงมาทำให้ไม่คล่องตัวและขาดประสิทธิภาพรวมทั้งการกำกับดูแลตามเกี่ยวกับมาตรฐาน คุณภาพการศึกษายังไม่มีระบบที่ชัดเจน คือเทศมนตรีขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหาร

งาน และมักจะแทรกแซงระหว่างบูรณาการงานมากกว่าการกำหนดนโยบาย นอกจากนี้ประชาชนและผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นยังไม่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง

เมืองพัทยามีสถานศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา 10 แห่ง

โครงสร้างการบริหารของเมืองพัทยาแบ่งส่วนราชการออกเป็น 9 ส่วน ได้แก่ สันักปลัดเมืองพัทยา กองวิชาการและแผนงาน กองคลัง กองช่าง กองสาธารณูปโภค กองการศึกษา กองสวัสดิการสังคม แขวง และงานตรวจสอบภายใน

ส่วนราชการที่ทำหน้าที่ด้านการศึกษา ได้แก่ กองการศึกษา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาและงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย โดยจัดการศึกษาเป็นในลักษณะเช่นเดียวกับเทศบาลทั่วไป คือ มีโรงเรียนประถมศึกษาเมืองพัทยา เป็นสถานที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และในปี 2534 ได้เริ่มดำเนินการเปิดรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการส่งเสริมสนับสนุน คือ สันักบริหารการศึกษาห้องเรียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เมืองพัทยา มีการบริหารการศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับเทศบาล ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในส่วนของเทศบาล

ปัญหาการจัดการศึกษาของเมืองพัทยา มีลักษณะคล้ายกับเทศบาลทั่วไป คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานด้านการศึกษาอย่างกว้างขวาง แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับงานด้านการศึกษาอย่างกว้างขวาง คือ ผู้บริหารขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน และมีภาระมากจากการปฏิบัติงานมากกว่าการกำหนดนโยบาย (พิมลดา ศิริรัตน์ และสมพงษ์ คงประสมิทธ , 2541)

กล่าวโดยสรุป การบริหารการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 รูปแบบ ยังไม่มีความมุ่งมั่นในการบริหารการศึกษาของท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ นอกจากการจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีปัญหาการขาดอิสระทั้งในด้านแผนงาน การพัฒนาหลักสูตร ฉะกระวนการเรียนการสอน ขาดบริหารงานบุคคล และการบริหารงบประมาณและการเงิน มีรายได้ไม่เพียงพออย่างต้องพึ่งงบประมาณจากส่วนกลาง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ล้วนทั้งยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน

คณะกรรมการศึกษาธิการเมืองพัทยา ได้มีมติเมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2542 เกี่ยวกับนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้เห็นชอบนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ซึ่งเสนอโดยสันักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดนโยบายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ (สันักบริหารการศึกษาห้องเรียน กรมการปกครอง , 2543)

1. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญและร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มุ่งเน้นการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านอาชีวศึกษา โดยมุ่งเน้นให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ตามศักยภาพ ความพร้อมและความเหมาะสม เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ด้านอาชีพแก่ประชาชน ในท้องถิ่น

3. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความสำคัญต่อเด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และประชากรวัยแรงงานที่พลาดโอล่าทางการศึกษาในระบบปกติโดยการจัดการศึกษานอกระบบและกิจกรรมเพื่อเด็กเยาวชน

4. ให้ท้องถิ่นจัดทำแผนปฏิบัติการในนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน 12 ปี ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่นดำเนินการตามความต้องการของประชาชนและศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นเป็นแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการศึกษา

5. ให้ท้องถิ่นกำหนดแนวทางวิธีการและกระบวนการ ในการเตรียมความพร้อม ทางด้านการจัดการศึกษาด้านบริหารจัดการ บุคลากร อาคารสถานที่ เพื่อรับรองรับกิจกรรมการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปี เป็น 9 ปี และเพื่อรองรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนอยู่แล้วในสังกัด

นอกจากที่ได้กล่าวมาในข้างต้นแล้ว กระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้รับผิดชอบในการบริหารการจัดการศึกษาของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สนับสนุนให้ท้องถิ่นจัดการศึกษาตามศักยภาพและความต้องการของท้องถิ่น ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดไว้ที่มุ่งเน้นให้การกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษาไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยได้ให้สุชาติบาลที่ยกฐานะเป็นเทศบาล 981 แห่ง แมร. อย. ทุกแห่ง พิจารณาดำเนินการในการจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการในท้องถิ่น ดังนี้

1. จัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา
2. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าต้นสองปี
3. จัดบริการให้ความรู้ถ่ายอาชีพระยะสั้น
4. จัดบริการการศึกษานอกระบบ
5. จัดกิจกรรมเยาวชนในรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการและความสนใจของประชาชน

6. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒธรรมอันดีของท้องถิ่น ซึ่งได้แจ้งความหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นกท 0312.2/ว 973 ลงวันที่ 9 เมษายน 2543

นโยบายด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เร่งรัดจัดการศึกษาให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอภาคในการเข้ารับบริการศึกษา ขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ให้ได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนและอื่นๆ องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นในท้องถิ่น มีสิทธิและมีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าหมาย

1. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับใดระดับหนึ่งที่อุทิศตั้งตามความเหมาะสม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น โดยจัดการศึกษาได้ทั้ง 3 รูปแบบ คือการศึกษาในระบบ การศึกษาอิสระ และการศึกษาตามอัธยาศัย

2. เด็กในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับทุกคน ได้รับการศึกษา

3. เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับมีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. บุคคลที่ได้รับการศึกษามีสิทธิ์เข้ารับการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องได้รับโอกาสเข้ารับบริการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุนการศึกษาและการฝึกอบรม

6. ระบบบริหารห้องเรียนประจำ ให้ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสได้รับบริการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรณีพิเศษ ตามศักยภาพที่จะเรียนได้

7. ส่งเสริมและสนับสนุนบุคคลที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการศึกษาด้วย รูปแบบที่เหมาะสม

มาตรการ

1. จัดให้มีบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้ได้ตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

2. จัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยให้มีการเทียบโอนผลการเรียนตามที่กฎหมายกำหนด

3. เร่งรัดให้มีตา márda หรือผู้ปกครองได้ส่งบุตรหรือบุคคลในความดูแลได้เข้ารับ การศึกษาภาคบังคับ และนอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพึงพอใจของครอบครัว

4. ส่งเสริม สนับสนุน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูให้การศึกษาแก่บุตร บุคคลที่อ่อนในความรับผิดชอบดูแล และสามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามที่ต้องการและเหมาะสม

5. เทคนิคของท่านการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สมองปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึงตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือผู้ด้อยโอกาส มีลักษณะและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษหรือไม่มากน้อยเพียงใด

6. จัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

นโยบายด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

จัดการศึกษาให้เด็กปฐมวัยได้เข้ารับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในท้องถิ่น มีลักษณะนี้ ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย

เป้าหมาย

1. เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในท้องถิ่น มีลักษณะนี้ ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย

มาตรการ

1. จัดการศึกษาปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียนหรือศูนย์การเรียน
2. ดำเนินการและหรือส่งเสริม สนับสนุน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูให้การศึกษาแก่บุตร บุคคลที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบได้ได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สมองปัญญา จริยธรรมและสามารถจัดการศึกษาปฐมวัยได้ตามที่ต้องการและเหมาะสม

นโยบายด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

พัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษา

เป้าหมาย

1. มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่มาตรฐานชาติ

2. ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และให้จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณะทุกวัน

3. สถานศึกษาเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกครั้งแรกภายใน 19 สิงหาคม 2548 และอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุก 5 ปี นับแต่การประเมินครั้งสุดท้าย

มาตรการ

1. จัดทำเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยรวมรวมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป้าหมาย คุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติ

2. ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองระบบการประกันคุณภาพภายนอกตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่กำหนด

3. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับบุคลากรหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นโยบายด้านระบบบริหารและกำกับการศึกษา

จัดระบบบริหารและการจัดการทางการศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการจัดการศึกษาของชาติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยมีเอกภาพในเชิงนโยบายความหลากหลายในการปฏิบัติ อีกทั้งมีความพร้อมในการดำเนินการจัดการศึกษา และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษา ให้คำนึงถึงผลประโยชน์อุตสาหกรรม การศึกษาของเอกชนหรือรัฐฟื้นฟูความสามารถของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาอย่างเป็นธรรม

เป้าหมาย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความพร้อมในการรับผิดชอบในการจัดการศึกษาจากรัฐ และดำเนินการจัดการศึกษา

2. จัดการศึกษาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับระยะเวลาและเมืองไข่ที่ระบุไว้ในกฎหมายทั้งนี้ ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาเอกชน โดยรับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประชาชน ประกอบการพิจารณาด้วย

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษาในรูป คณะกรรมการ

4. สถานศึกษามีอิสระในการดำเนินการบริหารและจัดการศึกษา มาตรการ

1. มีการเตรียมความพร้อมในการรับการต่ายโอลิมปิกการจัดการศึกษากรีฑาและดำเนิน การจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพมาตรฐานตามศักยภาพ ความพร้อมและความต้องการ ของท้องถิ่น โดยได้รับการประสานและส่งเสริม สนับสนุน จากกระทรวงการศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. ปรับปรุง แก้ไขข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และเงื่อนไขของการรับ ปัจจัยที่ใช้กฎหมายให้เอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษาท้องถิ่น และผลต่อสั่งกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยไม่กระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน

3. ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม

4. ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ประจำอยู่ด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครุ ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และให้ผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นกรรมการและ

5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีอิสระในการดำเนินการบริหารและจัดการ ศึกษา

นโยบายศิษย์ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

วางแผนและบุคล เพื่อใช้ในการประสานข้อมูลและเป็นข้อมูลในการนำเสนอ พิจารณาทราบบุคลากร พร้อมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน การพัฒนาครุ คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็น วิชาชีพชั้นสูง โดยมีสิทธิประโยชน์ สวัสดิการ ค่าตอบแทนพึงพอและเหมาะสมกับคุณภาพและ มาตรฐานวิชาชีพชั้นสูง

เป้าหมาย

1. มีการวางแผนบูคลากรทางการศึกษาตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษา ตามเกณฑ์ที่กำหนด
2. ครุ คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามกฎหมาย
3. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครุ คณาจารย์และบูคลากรทางการศึกษามาตรการ
1. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งให้มีบุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านการศึกษา
2. ให้สถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนงานบูคลากรทางการศึกษา ความความต้องการและตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. จัดสรรงรภพยาการในการส่งเสริม พัฒนาครุ คณาจารย์ และบูคลากรทางการศึกษาและหรือมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมที่ร่วมสร้างสรรค์ และหรือผลงานเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติ
4. จัดทำเกณฑ์และดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของครุ คณาจารย์ และบูคลากรทางการศึกษา อาย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. จัดตั้งชุมชนหรือองค์กรวิชาชีพครุ คณาจารย์ และบูคลากรทางการศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาวิชาชีพ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณ
6. ประเมินภาระบุคลากรในหน้าที่ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยผ่านประชุมการณ์ ความรอบรู้ ความรู้ความสามารถ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคลากรดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ ทางการศึกษาและยกระดับคุณภาพที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

นโยบายด้านหลักสูตร

ให้สถานศึกษาจัดทำรายละเอียด สาระหลักสูตรแกนกลางและสาระหลักสูตรท้องถิ่น ที่เน้นความรู้ คุณธรรม การร่วมกันเรียนรู้และบูรณาการความเข้มแข็งแต่ละระดับการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยโดยให้สอดคล้องกับ สภาพปัจจุบันและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของสังคมของชาติ โดยคำนึงถึงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์

เป้าหมาย

1. การจัดทำหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ จะต้องมีความหลากหลายและถือว่าผู้เรียน สำคัญที่สุด
2. สถานศึกษาจัดทำสาระหลักสูตรแกนกลางของการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยคำนึงถึงความเป็นไทย และความเป็นผลเมืองที่ต้องชาติ การสำรองชีวิต การประกอบอาชีพ ตลอดจน

เพื่อการศึกษาต่อในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

3. สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางของรัฐ โดยคำนึงถึงสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมของแต่ละท้องถิ่น

มาตรการ

1. ให้สถานศึกษากำหนดรายละเอียด สาระของหลักสูตรแกนกลางและสาระของหลักสูตรท้องถิ่นให้มีความต่อเนื่อง หลักหลายซึ่งจะต้องมีเดลลัคก์ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาต่อไปได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด

2. สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการเตรียมโอนผลการเรียนตามหลักสูตรที่ผู้เรียนลงทะเบียนไว้ ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกัน หรือไม่ก็ตาม รวมทั้งจากการเรียนรู้อันประกอบด้วย ความอัธยาศัย การฝึกอาชีพหรือจากการทำงาน

3. สถานศึกษาจัดทำรายละเอียดสาระของหลักสูตรแกนกลาง ที่มุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีรายละเอียดสาระการเรียนรู้ในเรื่องต่อไปนี้

1) ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความตั้นทันเรื่องphenomenon เอง กับครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบทinking การเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การนำร่องทดลองและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

4) ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

5) ความรู้และทักษะในการประกันอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

4. สถานศึกษาจัดทำสาระหลักสูตรท้องถิ่น ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาและความต้องการในชุมชน สังคม และภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รวมถึงสาระความรู้เกี่ยวกับคนของและ

ความสัมพันธ์ของคนสองกับสังคม ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของสังคมไทย และการปักครองห้องถินในระบบประชารัฐปัจจุบัน

5. จัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจและความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

6. สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ติดตามประเมินผลการนำหลักสูตรไปใช้อย่างต่อเนื่อง และร่วมปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามที่กำหนด

7. พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เหมาะสม กับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวิทยาการในบริบทของสังคมไทย

นโยบายด้านกระบวนการเรียนรู้

จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีจิตสำนึกรักในการเรียน ให้ผู้เรียนรู้ พัฒนาคุณภาพของตัวเอง โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน พัฒนาตามมาตรฐานชาติเดิมตามศักยภาพ ให้เป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และตั้งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

เป้าหมาย

1. การจัดการศึกษาเพื่อความต้าคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการความความเหมาะสมของตัวบุคคล และการตัดสินใจ

2. ผู้เรียนได้รับการศึกษาตามความสนใจ ความถนัด โดยเรียนรู้จากการสอน ผลงานการความรู้ เรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เป็นการเรียนรู้ทุกรูปแบบ ทุกสถานที่ จำกัดความกว้างขวางโดยสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และประยุกต์ความรู้มาใช้ใน การดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

3. ผู้สอนมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน มาตรการ

1. สถานศึกษาต้องการศักยภาพแบบบูรณาการ โดยให้ความสำคัญทั้งค่านิยม คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามระดับการศึกษา

2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเรียนรู้สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

4. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

5. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานศาสตร์ความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัมสั�นชุดเดียวกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบุคลากร ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

7. ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

8. ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรงานการบริการศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

9. ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานบูรณะ สถานบูรณะ สถาบันตั้งคุณอน ศูนย์เรียน ความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายใต้ชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการตรวจสอบความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร รู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหัวข้อการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

10. ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพทุนที่ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละชั้นเรียน

11. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือของการสอน ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

นโยบายด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

ระดมทรัพยากรและก่อสร้างทุนเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งด้านงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สินในประเทศจากวัสดุ บุคคล องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานบูรณะ สถาบันตั้งคุณอน และต่างประเทศ มาใช้จัดการศึกษา และจัดสรรงบประมาณให้กับการศึกษา ในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมาย

1. จัดระบบและหรือวางแผนการระดมทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา จากเงินงบประมาณ ทรัพย์สินและทรัพยากรที่ได้รับการสนับสนุนในประเทศจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน องค์กร สถาบัน รวมทั้งจากต่างประเทศ และภายนอกเพื่อการศึกษาในอัตราส่วนที่เหมาะสมงบประมาณทั้งหมดในปีงบประมาณนั้น ๆ

2. ส่งเสริม สนับสนุน รณรงค์ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการ

માર્ગદર્શિકા

1. จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละกลุ่มโดยคำนึงถึงความเหมาะสมในโอกาสทางการศึกษาและความเป็นธรรม

2. สนับสนุนงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ และงบลงทุนให้สถานศึกษาตามนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติและการกิจของสถานศึกษา โดยให้มีอิสระในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความหลากหลายและความเรื่องของภาคในโอกาสทางการศึกษา

3. สนับสนุนเงินอุดหนุนการศึกษาที่จัดโดยบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน
เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถานศึกษา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นตามความเหมาะสม
และความจำเป็น

4. สนับสนุนเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยโรงเรียนทั่วทั้งภูมิภาค

5. จัดสรรงบการศึกษา ในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่ผู้เรียนที่มาจากรอบครัวที่มีรายได้น้อย ตามความเหมาะสมและจำเป็น

- #### 6. ចំណាំកងរែងរាល់ដោយប្រព័ន្ធនាពេលវេលាដីជាន់

- ## ๗. จัดตั้งบูรณาการและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู ด้วยรายรับบุคลากรทางการศึกษา

8. ให้มีระบบการตรวจสอบคิดความและประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการใช้จ่าย
งบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักการศึกษา แนวทางจัดการศึกษาและคุณภาพ
มาตรฐานการศึกษา โดยหน่วยงานภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นที่
มีอำนาจที่ตรวจสอบภายนอก

9. ให้รัฐมนตรีว่าการเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเห็นชอบ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

10. สนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถานบันทัดนา สถานประกอบการ และสถานบันสังคมอื่น ร่วมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจากทรัพย์สินและทรัพยากรอื่น ให้สถานศึกษาสามารถ และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความต้องเป็น

11. ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการอบรมทรัพยากร่างกาย โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อน หรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

นโยบายด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียนเอกสารทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีแรงจูงใจในการผลิต รวมถึงการพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนการสื่อสารทุกช่องทาง สื่อดั้นนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรศัพท์ และภาระผู้ดูแลฯ ในรูปอื่น

เป้าหมาย

1. พัฒนาครู อาจารย์ คณาจารย์และบุคลากรทุกรุ่นการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ในการผลิต พัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเหมาะสม คุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเรื่องความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. มีคุณภาพดี สื่อดั้นนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรศัพท์ และภาระผู้ดูแลฯ ในรูปอื่น เพื่อให้ประโยชน์สูงสุด สำหรับการศึกษาในระบบการศึกษาอย่างครบถ้วน วงกว้างตามอัธยาศัย ภาระหนี้มีส่วนลดลง ศิลปะและวัฒนธรรม ตามความจำเป็น

4. มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มาตรการ

1. พัฒนาบุคลากรทั้งผู้สอนและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการผลิตหรือทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2. พัฒนาเรื่องความสามารถผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการเผยแพร่ความรู้ด้วยตัวเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการผลิต และการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้

4. จัดให้มีคุณภาพดี สื่อดั้นนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุ กระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรศัพท์ และภาระผู้ดูแลฯ ในรูปอื่น เพื่อให้ประโยชน์สูงสุด

การศึกษาในระบบการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ การศึกษาตามอัธยาศัย การพัฒนาบุรุษค้านาศิลปะและวัฒนธรรมความงามเป็น

5. จัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าตอบแทน และผลกำไร ที่ได้จากการดำเนินกิจการค้าสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรศัพท์มือถือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว เพื่อการพัฒนาคนและสังคม

6. จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ประสาน ดูแล ให้บริการทางเทคโนโลยี เสนอนโยบายแผนส่งเสริมและประสานการวิจัย การพัฒนาและ การประยุกต์ใช้รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

นโยบายด้านการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็กเยาวชน

ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านการกีฬา นันทนาการกิจกรรม เด็ก เยาวชน รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดวิชาชีวิตทุกรูปแบบบริการแก่เด็ก เยาวชน ปัจจุบัน อย่างหลากหลาย พอดี เพียง และมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

1. มีสถานที่เล่นกีฬา ออกกำลังกายและนันทนาการอย่างเหมาะสม
2. ให้ปัจจุบันมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการออกกำลังกาย การกีฬานันทนาการ และการแข่งขันทางด้านวิชาชีวิต
3. สร้างทักษะพื้นฐานด้านกีฬาเพื่อนำไปสู่การแข่งขันกีฬากีฬาเพื่อสุขภาพ กีฬามีอาชีพ กีฬาเพื่อการอาชีพ ตามความพร้อมและความเหมาะสม
4. มีการจัดตั้งและดำเนินการค้นพบและเรียนรู้ทุกรูปแบบอย่างพอเพียง และมีประสิทธิภาพ

5. ปลูกฝังจิตสำนึกรักกีฬาที่องอาจยั่งยืน การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ระบอบนิยม ความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม

มาตรการ

1. จัดตั้งและสนับสนุนให้มีศูนย์เยาวชน จานกีฬา สนามกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย สวนสุขภาพและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจให้เพียงพอ กับความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่น
2. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกีฬาเพื่อมวลชน กีฬาที่เมืองอย่างหลากหลาย
3. จัดกิจกรรมกีฬาร่วมบุคคลกลุ่มพิเศษอย่างเหมาะสมและเพียงพอ

4. ฝึกกีฬาขั้นพื้นฐานโดยผู้ฝึกสอนที่มีความชำนาญในด้านการกีฬาและประเภท
ตามศักยภาพและความพร้อมของห้องถัง

5. ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มและจัดตั้งชมรม สมาคม สโมสร องค์กรเกี่ยวกับการ
กีฬาและนันทนาการ

6. ส่งเสริมหรือจัดให้มีการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ

7. รณรงค์และเผยแพร่ความรู้และสร้างจิตสำนึกระ霆ทั้งสิ่งที่ดีและสิ่งที่ไม่ดี ให้เด็กเยาวชนด้านการยกกำลัง
กาย การกีฬา นันทนาการ กิจกรรมค่ายอย่างต่อเนื่องทั่วถึง

8. ดำเนินการจัดตั้ง ตลอดทั้งให้การสนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น ห้อง
สมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ สวนสัตว์ สถานศึกษาศาสตร์ เป็นต้น

9. จัดกิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกระ霆ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตย ระบอบนิยม ความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม เช่น ค่ายเยาวชน นักเรียนพาก

นโยบายด้านการส่งเสริมอาชีพ

สนับสนุน ส่งเสริม ขยายเครือ ให้มีการปะทอนอาชีพอิสระที่ถูกต้องตาม
กฎหมาย จัดให้มีการรวมกลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุนการระดมทุนและการจัดการ
น้ำวิทยาการต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงการประกอบอาชีพ การจัดการด้านการตลาด
ให้ได้มาตรฐานและความเหมาะสม ตามสภาพห้องถัง

เป้าหมาย

1. มีกระบวนการบ่มเพาะเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
2. ประชาชนได้รับการพัฒนาความสามารถในการประกอบอาชีพ
3. มีการระดมทุน และรวมกลุ่มของผู้ประกอบอาชีพอิสระในลักษณะเดียวกัน
เพื่อส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
4. มีการพัฒนามาตรฐานของสินค้า บริการและบรรจุภัณฑ์ให้สามารถออกสู่ตลาด

5. ให้มีระบบการจัดการ และสร้างเครือข่ายด้านการตลาด

มาตรการ

1. สำรวจข้อมูลพื้นฐานอาชีพ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และจัดระบบสารสนเทศ เพื่อ
การบริหารจัดการ
2. สำรวจและจัดสำคัญความต้องการในการพัฒนาอาชีพของประชาชนในห้องถัง
3. จัดให้มีการให้ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีในการประกอบอาชีพ การจัดการ
และการตลาด ให้แก่เด็ก เยาวชน ประชาชนในห้องถัง ทั้งในระบบโรงเรียน นอกระบบโรงเรียน
ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ตามที่อุปนายกฯ กำหนด

4. จัดทัศนศึกษาและสั่งบุคลากรรับความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อเป็นแกนนำในการพัฒนาและเผยแพร่

5. จัดตั้งกลุ่มผู้ประกอบอาชีพอิสระ กลุ่มสนใจ สมาคมชุมชนอาชีพค่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามัคคี และแลกเปลี่ยนความรู้ในการประกอบอาชีพของท้องถิ่น

6. จัดให้มีการรวมทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมการผลิต การจำหน่ายสินค้า

7. ให้มีการประสานงานระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวสารให้ดียังคงการตลาด สินค้า แรงงาน บริการ

8. จัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าท้องถิ่น รวมทั้งสินค้าท้องถิ่นอื่น

9. พัฒนาผลิตผล บริการ และบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า

นโยบายด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

บำรุงรักษา ส่งเสริมและอนุรักษ์ สถาบันศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดสัมคมภูมิปัญญาแห่งการเรียนรู้ และสั่งคมที่เอื้ออาทรต่อกัน สืบทอดวัฒนธรรม ความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทยและท้องถิ่น

เป้าหมาย

1. เด็ก เยาวชนและประชาชน รู้ดูรู้ดายของศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีของภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทย

2. มีศูนย์จัดอบรมท้องถิ่น พิพิธภัณฑ์ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. มีการบำรุงรักษาโบราณสถาน ในราษฎร์ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมและแหล่งประวัติศาสตร์

4. อนุรักษ์และพัฒนาศิลปะศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีให้ดำรงอยู่

มาตรการ

1. เผยแพร่และถ่ายทอดให้เด็ก เยาวชน ประชาชน ในท้องถิ่นมีความรักและห่วงใยในศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. จัดตั้งห้องเรียนเพื่อมีการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อรวบรวมศิลปวัสดุ และแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. จัดสร้างห้องเรียนให้มีการจัดตั้งศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นในโรงเรียน บูรณะ ศาสนสถาน โบราณสถานในราษฎร์ตั้ง ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ที่เน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทยและท้องถิ่น

4. จัดกิจกรรมส่งเสริม อนุรักษ์ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ที่เน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทยและท้องถิ่น

5. อนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย ให้คงอยู่และพัฒนาให้เป็นที่ยอมรับ

1.6 ทิศทางการปักครองท้องถิ่นไทย

โภวิทย์ พวงงาม (2543 : 230 – 234) ได้เสนอทิศทางการปักครองท้องถิ่นไทย โดยแบ่งเป็น 2 ช่วง

1) ก่อนมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ก่อนที่จะมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การปักครองท้องถิ่นมีปัญหาอันเป็นพื้นฐานของการปฏิรูปการปักครองในด้านต่าง ๆ โดยสรุปดังนี้

1. โครงสร้างภายในขององค์การปักครองส่วนท้องถิ่น ยังมีคนที่มิได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น แต่มาจากการแต่งตั้งอยู่ในองค์การปักครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะการให้อำนาจข้าราชการประจำในส่วนภูมิภาค ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ เข้าไปมีตำแหน่งในโครงสร้างภายในขององค์การปักครองท้องถิ่น จนมีค่ากล่าวว่า ข้าราชการเหล่านี้ สมหมายสองใบ

2. องค์การปักครองส่วนท้องถิ่นถูกกำหนดให้มีบทบาทน้ำหนัก จำกัด และขับขันกับอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

3. องค์การปักครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้จำกัดทางด้านทรัพยากรและการหารายได้

4. รัฐบาลไม่มีนโยบายขัดแย้งต่อการกระจายอำนาจจึงทำให้แผนงานและขั้นตอนที่แน่นอนในการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปักครองส่วนท้องถิ่นไม่ชัดเจนเท่ากัน

5. ความระวัดรัตน์ของการพัฒนาองค์การเป็นผลให้องค์การปักครองท้องถิ่นขาดประสบการณ์ ขาดบุคลากรที่มีความมุ่งมั่นและความสามารถ

6. องค์กรปักครองส่วนท้องถิ่นที่ขาดประสิทธิภาพ ไม่สามารถขยายบริการต่าง ๆ ให้เพียงพอ กับความต้องการของประชาชน ทำให้ประชาชนยื่นหน่วย ขาดการมีส่วนร่วมในการปักครอง

7. การปรับเปลี่ยนที่หลอกลวงและเป็นอิสระต่อกัน ทำให้ขาดความร่วมมือ และเกิดปัญหาในการประสานงาน

8. ปัญหาการคลังท้องถิ่น เนื่องจากท้องถิ่นของไทยมีรายได้น้อยมาก อยู่ระหว่าง 6 – 9 เปอร์เซ็นต์ของรายได้ของรัฐบาลเท่านั้น

9. ปัญหาการบริหารงานบุคคลเนื่องจากระบบที่ใช้อยู่ไม่เอื้ออำนวยต่อการให้ผลลัพธ์ เช่น ขาดมาตรฐานการทำงานส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง การบริหารงานบุคคลของท้องถิ่นอยู่ภายใต้อำนาจของส่วนกลางแทนทั้งหมด

10. ปัญหาการกำกับดูแลท้องถิ่น ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญองค์การปักครองส่วนท้องถิ่นต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ แต่การกำกับดูแลท้องถิ่นยังมีลักษณะเป็นการบังคับบัญชาเสียส่วนมาก

2) หลังมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หรือที่เรียกว่าฉบับ

ประชาชนได้กำหนดกลไกการแก้ไขปัญหาข้างต้น พร้อมกับการปฏิรูปการปกครองไว้โดยเฉพาะ ถึง 14 มาตรา ได้แก่ มาตรา 43, 52, 58, 59, 78 และมาตรา 282– 290 ซึ่งนับว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ให้ความสำคัญกับการปกครองท้องถิ่นมากที่สุด ดังแต่ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญมา 16 ฉบับ และด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ทำให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายระเบียนข้อบังคับขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ฯ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ประกาศสำคัญได้มีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองท้องถิ่นอีกหลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาล เป็นเทศบาล พ.ศ. 2542, พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, พระราชบัญญัติระเบียนบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, ประมวลกฎหมายท้องถิ่น (ยังไม่มีผลบังคับ), พระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น (ยังไม่มีผลบังคับ), พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อต่อต้านสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542, พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้ารื้อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542 เป็นต้น และด้วยบทบัญญัติของกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมใหม่ของแต่ละองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและกฎหมายที่ออกให้เมืองหรือรัฐธรรมนูญฉบับนี้นับเป็นมิติใหม่ของการปกครองท้องถิ่นไทยที่จะมีโอกาสสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรของตนได้อย่างดียิ่ง เพราากฎหมายเหล่านี้จะทำให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นดีกว่า ฯ มีโครงสร้างภายในที่มีประสิทธิภาพ สามารถทำงานบุคคลที่ดี ชัดเจนในการบริหารงานมากขึ้น ในขณะเดียวกันบทบาทอำนาจหน้าที่ในกรอบให้ยังคงสามารถแก้ไขปัญหานั้นให้ดีขึ้นอย่างสอดคล้อง มีความสมดุลระหว่างส่วนท้องถิ่นกับส่วนกลางมากขึ้น ดังสาระสำคัญดังนี้ 1) มอบอำนาจทางการบริหาร ภาระผิดน ภาระคลังให้แก่ท้องถิ่นด้วยการจัดความสัมพันธ์ระหว่างราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่นขึ้นใหม่ แยกบทบาท อำนาจหน้าที่ บุคลากรของกระทรวง ทบวง กรม ออกจากองค์การส่วนท้องถิ่น รวมทั้งตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่าง อบจ. กับเทศบาล และ อบจ. กับ อบต. เพื่อกำกับปัญหาอ้วน化หนักที่ทึบช้อนกันอยู่ การจัดระบบความสัมพันธ์ดังกล่าวจะเน้นบทบาทให้มีส่วนเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน 2) ปรับปรุงโครงสร้างกรมบริหาร

จะเห็นได้ว่าการปกครองท้องถิ่นถูกกำหนดขึ้นบนพื้นฐานของทฤษฎีการกระจายอำนาจ และอุดมการณ์ประชาธิปไตย ซึ่งมุ่งเปิดโอกาส และสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง และกิจกรรมการปกครองตนเองในระดับหนึ่ง เนื่องจากตักษะสำคัญของการปกครองท้องถิ่นเน้นที่การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง มีการเลือกตั้ง ของครก หรือสมาชิกที่จำเป็นในการดำเนินการปกครองตนเอง และที่สำคัญที่สุดคือ ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองด้วย ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยมีการจัดระเบียบราชการบริหารส่วนท้องถิ่น 2 ระบบด้วยกัน คือ ระบบทั่วไป ที่ใช้ในท้องถิ่นทั่วไปมี

3 รูปแบบ ได้แก่ เทศบาล, องค์การบริหารส่วนจังหวัด, องค์การบริหารส่วนตำบล และระบบพิเศษที่ใช้เฉพาะท้องถิ่นบางแห่ง ในปัจจุบันมี 2 รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

ซึ่งหลักเกณฑ์ในการแบ่งเขตต่างกันตามลักษณะพื้นที่ จำนวนประชากรและรายได้ สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยมุ่งความสนใจไปที่องค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นในระดับเล็กที่สุด คือ ระดับตำบล ซึ่งมีความสำคัญในการสร้างประชาธิปไตยในระดับราษฎร (Grass root) ถึงแม้ว่าการก่อตั้งองค์การบริหารส่วนจะจะมา ตั้งแต่ พ.ศ. 2499 หากแต่ไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานดังยุบเลิกไปใน พ.ศ. 2515 และในที่สุดการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ในปี พ.ศ. 2537 และเมอร์รูบナルได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสภากำบ佬 และองค์การบริหารส่วนตำบล และต่อมาภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภากำบ佬 และองค์การบริหารส่วนตำบล และต่อมาภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 รัฐบาลได้เสนอขอปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสภากำบ佬 แต่องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ในประเด็นต่าง ๆ ทั้งโครงสร้างที่มาของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล, อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ซึ่งนับเป็นก้าวแรกของรัฐบาลในการส่งเสริมความเข้มแข็งของท้องถิ่นและประชาชน ในลักษณะ ไปริชชอเรนด์เรียลเอสเตทเดพาร์ทเม้นท์ ให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.7 แนวคิดองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล คือ หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภากำบ佬 และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลมั่นคงใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญมาก เพื่อจะเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จนอาจกล่าวได้วาเป็นกลไกสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน หลาย ๆ ฝ่ายหันมาศรัทธา เอกชน รวมทั้งองค์กรพัฒนาต่าง ๆ ให้ความสนใจการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นอย่างมาก ทั้งในประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชน นำร่องประเพิร์กภาพ รวมทั้งประเด็นของการบริหารจัดการ ซึ่งก่อนที่จะทำการศึกษาไม่ว่าจะในประเด็นอะไร ก็ควรทำความเข้าใจกับองค์การปกครองในรูปแบบนี้อย่างละเอียด ดังในรายละเอียดที่ผู้วิจัยทำการนำเสนอในบทนี้

1.8 ความเป็นมาขององค์กรบริหารส่วนตำบล

การปักครองส่วนห้องดินในรูปคำابลเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัตินลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 ซึ่งกำหนดให้ทลายบ้านรวมกันเป็นหมู่บ้าน มีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้คุ้มและให้ทลายหมู่บ้านรวมกันเป็นค่านล มีกำนันเป็นผู้คุ้ม และโดยกำนันและผู้ใหญ่บ้านจะมีภารกิจที่ช่วยเหลือทางราชการ ในการปกครองท้องที่นั้น ๆ ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการปกครองอิกกาลายครั้งนั้นผู้จัดจราจรนำเรื่องรายละเอียดความเป็นมาขององค์กรบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้ พ.ศ. 2499 เป็นต้นไป โดยจะขอแบ่งเป็น 5 ช่วงตามลำดับเวลา และกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

1.8.1 พ.ศ. 2499 (พระราชบัญญัติระเบียนบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ.

2499)

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับตำบลเกิดขึ้นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. 2499 ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม ตัวร่างค่าแทนนายกรัฐมนตรี ได้ออกพระราชบัญญัติเป็นเบ็ดเสร็จการราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 กำหนดให้ดำเนินการโดยที่ท้องถิ่นนี้ได้ร่วมมือกันบริหารงานของตัวเอง และหมู่บ้านทุกอย่างเท่าที่จะเป็นประโยชน์แก่ท้องที่ และประชาชนส่วนรวม โดยไม่เสียต่อกฎหมายที่มีอยู่แล้วก็จะเป็นทางหนึ่งที่จะนำประชาชนไปสู่การปกครองของตนเองเป็นประชาติปัจจุบัน และความต้องใจที่จะสร้างเสริมความเจริญของท้องที่ที่จะต่อเจริญเรื่องยิ่งขึ้นด้วย มีการจัดตั้งองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีฐานะเป็นนิติบุคคล และในพระราชบัญญัตินี้ได้มีการปัจจุบันไว้รองรับการสร้างของคณานุกรกรรมการตำบล โดยห้องประชุมด้วยกันทั้งห้องที่ ผู้ใหญ่บ้านทุกคน แพทย์ประจำตำบล ครูประจำบ้านและลูกจ้าง 1 คน และรายกรผู้ทรงคุณวุฒิในท้องที่นี้อีกกว่า 2 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกเสนาให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง แห่งให้มีอำนาจการที่ปฏิบัติงานในตำบลนั้นขึ้นรวมเป็นคณะกรรมการการตำบลด้วยเช่นกัน เช่น ครุใหญ่ทุก โรงเรียน หัวหน้าสถานีตำรวจนครบาลประจำตำบล นายช่าง道路ประจำบ้าน เป็นต้น นอกจากนี้แล้วยังได้กำหนดให้มี "สภาตำบล" ขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีสมาชิกสภาตำบลซึ่งมาจากราษฎรที่มีคุณสมบัติ เก่งเด็กกับผู้อื่นมีครรภ์เลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านละ 2 คน เพื่อควบคุมการบริหารงานของคณะกรรมการการตำบล โดยมีอำนาจในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการเงิน และการบริหารงาน ตลอดจนมีอำนาจในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการดำเนินการในตำบลนั้น และยังมีอำนาจในการเสนอ และลงมติตั้งข้อร้องเรียนต่อราชการ หรือเข้าหาผู้ที่ซึ่งปฏิบัติงานในตำบลนั้น

หากแต่การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตัวตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ประสมความสำเร็จมากนักในการเป็นองค์กรพัฒนาการเมืองระบบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น ถึงแม้จะสามารถจัดตั้งงบประมาณของตนเอง จัดหารายได้ของตนเอง มีอำนาจที่ได้รับจากการเลือกตั้ง ประชาชนมีส่วนในการกำหนดนโยบายและข้อบังคับต่าง ๆ ทั้งนี้พระราชกำหนดรายประกาศ ชึ้งสถาบันค่างราชานุภาพ (2539 : 45) ได้นำเสนอไว้หลายประเด็น คือ

- 1) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจต่อการปกครองตนเองและไม่คุ้นเคยกับวิธีปฏิบัติงานเป็นคณะ และยังมีความพ้อใจในผู้นำ คือ กำนันผู้ใหญ่บ้านตัดสินใจให้
- 2) คณะบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเมืองการปกครองระบบประชาธิปไตยที่คือ จึงไม่สามารถเผยแพร่ความรู้ในการปกครองตนเอง หรือการปกครองระบบประชาธิปไตยให้ประชาชนได้รู้ และเข้าใจ
- 3) องค์กรบริหารส่วนตำบลขาดรายได้ที่พอเพียงในการจัดทำโครงการต่าง ๆ ทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมขาดความสนใจในที่สุดก็ไม่มาประชุม
- 4) คณะผู้บริหารตำบลส่วนใหญ่ ยังขาดความรู้ต่อการบริหารงานที่คือ พำนัยเมื่อปราศจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายอ้างເගອເປັນພໍເລີຍງ ບັນດາກວາມຮູ້ຕ່ອງການບໍານິດຕະຫຼາດໃນສາມາດຄໍາເນີນໄປດ້ວຍຕີ ນອກຈາກນີ້ໃນກາງປົງປົງບັນດາກວາມຄຸມອຍ່າງແນ່ນທັນາຖາກໜ່ວຍຮາຊາກ ຈາກບັນດາຫາອຸປະກອດຕັ້ງກ່າວທ່ານໄດ້ເກີດການເປົ້າຍແປ່ງໃນຮູ່ປະບວງປະກວາມປົງປົງຂອງນີ້ອັກຫລາຍຄັ້ງ

1.8.2 พ.ศ. 2509 (คำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 275/2509)

ผลเอกสารประกาศ จารุสกุลย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในรัฐบาลฯ พลเอกประยุทธ์ จอมพลสฤษดิ์ධิญาณ ให้มีคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 275/2509 ลงวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2509 โดยให้ยกเลิกการบริหารงานในตำบลตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 222/2499 โดยปรับปรุงวิธีการจัดระเบียบบริหารราชการในตำบลใหม่ โดยอนุองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมคณะกรรมการตามสิ่งที่กำหนดไว้ด้วยกัน เนื่องจาก กระบวนการสภาต່ານบล ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครุประชานາດ แพทຍປະຈຳຕ່ານນີ້ และราชฎรຈາກທູ່ນັ້ນ ၅ ลະ 1 คน ทั้งนี้มีเหตุผลเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ซึ่งจุดสำคัญคือคณะกรรมการสภาต່ານบลไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลอีกต่อไป แต่เป็นองค์การที่ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ฉะนั้นห้องโถงการพัฒนาตำบล ทำให้คณะกรรมการสภาต່ານบลกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานส่วนภูมิภาค ส่วนบັນຫາในการบริหารงานอันมีสาเหตุหลักมาจากการซึ่งสถาบันต่างๆ รายงาน (2539 : 47 – 48) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. ขาดการควบคุม และการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง
2. กรรมการสภาต່ານบลขาดความรู้ ความเข้าใจและความสามารถ โดยทั่วไปกรรมการสภาต່ານบลมีพื้นฐานการศึกษาต่ำ พร้อมทั้งขาดความรับผิดชอบ และความสนใจในส่วนภูมิภาค และระเบียน ตลอดจนวิชาการต่าง ๆ นอกจากนี้กรรมการสภาต່ານบล บางคนขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน และขาดความกระตือรือร้นในการทำงานที่
3. ขั้นตอนในการปฏิบัติงานโดยเฉพาะในด้านการเงิน และการอนุมัติ โครงการมีมากเกินความจำเป็น ทำให้ขาดความต้องด้วย

4. ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานและการทำหน้าที่ เพราะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำให้ขาดการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและต่อเนื่อง และมีความผิดพลาดเกิดขึ้นอยู่เสมอ กระกรง ทบวง กรมต่าง ๆ ที่มีงานหรือโครงงานอยู่ในเขตดำเนิน ยังไม่ให้ความสำคัญในการประสานงานกับกรรมการสภาร่างกายเด็กที่ควร โครงการ และแผนงานต่างๆ ที่จะไปดำเนินการในเขตดำเนินยังไม่ได้ผ่านสภาร่างกาย หรือให้สภาร่างกายรับทราบ ทำให้สภาร่างกายลงมือไม่เห็นถึงความสำคัญในบทบาทของตนเอง และไม่สามารถประสานงานกับทางราชการได้

1.8.3 พ.ศ. 2515 (ประกาศคณะกรรมการคณบดี ฉบับที่ 326)

ใน พ.ศ. 2515 คณบดีวิศวกรรมฯ พณฯ จอมพลอนุฯ กิตติฯ ดร.นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าได้ออกประกาศของคณะกรรมการคณบดี ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 เพื่อปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารในดำเนินให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาร่างกายยิ่งขึ้น โดยให้เหตุผลว่า “หากการปกครองชั้นพื้นฐานในดำเนินมีขั้นคงและเหมาะสมแล้ว จะกระหนนกระเทือนต่อการปกครองส่วนภูมิภาคระดับอื่นจะเป็นอุปสรรคแก่การพัฒนาห้องที่ให้เจริญก้าวหน้าและการอำนวยความพำเพียรให้แก่ราษฎรฯ ซึ่งทำให้องค์กรบริหารส่วนดำเนินแข่งขันนี้ 59 แห่ง ต้องถูกยุบไป และมีการจัดรวมบูรณาการในดำเนินเพียงรูปแบบเดียว เรียกว่า “สภาร่างกาย” ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

1.8.4 พ.ศ. 2537 (พระราชบัญญัติสภาร่างกายและองค์กรบริหารส่วนดำเนิน พ.ศ. 2537)

ผลจากการประชุมยกเลิกองค์กรบริหารส่วนดำเนิน ในประกาศคณะกรรมการคณบดี ฉบับที่ 326 ในปี พ.ศ. 2515 ประเทศไทยไม่มีบทบัญญัติการปกครองห้องถันในระดับดำเนิน ตามในปี พ.ศ. 2535 เมอร์รูนาอย่างภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี ได้กำหนด นโยบายดำเนินการเมืองการปกครองที่จะส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนห้องถันระดับดำเนินเป็นนิติบุคคลที่มีความคล่องตัว และร่วมมือด้านแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อมากระทรวงมหาดไทยจึงให้มีคำสั่งที่ 802/2535 ลงวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2535 แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงระบบบริหารการปกครองห้องถันเพื่อกำกับดูแล การศึกษา และพิจารณาปรับปรุงสภาร่างกายดำเนิน ตามประกาศคณะกรรมการคณบดี ฉบับที่ 326 พบว่าสภาร่างกายได้จัดตั้งมาเป็นระยะเวลาเกิน 20 ปี ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้ไม่สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความต้องการในการบริหารงาน สมควร ปรับปรุงฐานะของสภาร่างกาย และการบริหารงานของสภาร่างกายเดียวกัน ให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการยกฐานะสภาร่างกาย ซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็น “องค์กรบริหารส่วนดำเนิน” ซึ่งเป็นราชการบริหารห้องถัน

ดังนั้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2537 โดยมีผลบังคับเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาพ้นกำหนดไปแล้ว 90 วัน ทำให้ในเวลาต่อมาไม่สามารถยกเลิกสภาร่างกายตามประกาศคณะกรรมการประวัติเดือนที่ 326 ทั้งหมดทั่วประเทศอีกรังหนึ่ง แต่ให้บรรดาคณะกรรมการสภาร่างกายที่มีอยู่ก่อนกฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งตามวาระของประกาศคณะกรรมการประวัติเดือนที่ 326 และให้กระทรวงมหาดไทยยกฐานะสภาร่างกายดังกล่าวขึ้นเป็น “สภาร่างกาย” ตามพระราชบัญญัติสภาร่างกายและองค์การบริหารส่วนตัวบล พ.ศ. 2537 โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล กรณีสภาร่างกายใดที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 150,000 บาท ติดต่อกัน 3 ปี กระทรวงมหาดไทยจะทำการยกฐานะสภาร่างกายฉบับนี้ขึ้นเป็น “องค์การบริหารส่วนตัวบล” (อบต.) ทำให้สภาร่างกาย 617 แห่งในชนบทนี้ได้รับการยกฐานะขึ้น เป็นองค์การบริหารส่วนตัวบล ทำให้องค์การบริหารส่วนตัวบลเกิดขึ้นอีกครั้ง โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับล่างสุด

1.8.5 พ.ศ. 2542 (พระราชบัญญัติสถาบันบำเพ็ญประโยชน์การบริหารส่วนตำบล)
พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3))

เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น รัฐบาลใน พ.ศ. 2542 ภายในการนำงบประมาณรายจ่ายทุน หลักภัย นายกรัฐมนตรี ได้เสนอขอปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติมาตราค่าตอบแทน และองค์กรบริหาร ส่วนค่าตอบแทน พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ในประเด็นต่าง ๆ ทั้งอ่านใจหน้าที่ ขององค์กรบริหารส่วนตำบล และโครงสร้างที่มาของสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบล โดย สมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบลต้องมาจากการเลือกตั้งทั้งทั้งหมด และคณะกรรมการบริหาร ส่วนตำบล ต้องมาจากความเห็นชอบของสภาองค์กรบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการปกครอง และตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเพิ่มขึ้น ตลอดทั้งปันปันปุ่งโคงสร้าง ทางการเมืองให้มีเสถียรภาพและประทุมตัวภายนอก

1.9 โครงการพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล

โครงการร่างองค์กรบริหารส่วนตำบลที่ใช้ในปัจจุบัน เกิดจากการเสนอแก่ไขเพิ่มเติมระหว่างบัญญัติสภาพัฒนาและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542) ทำให้โครงสร้างของสภาพัฒนาและองค์กรบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหาร องค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นดังนี้

1) โครงสร้างของสภาวะองค์การบริหารส่วนตำบล

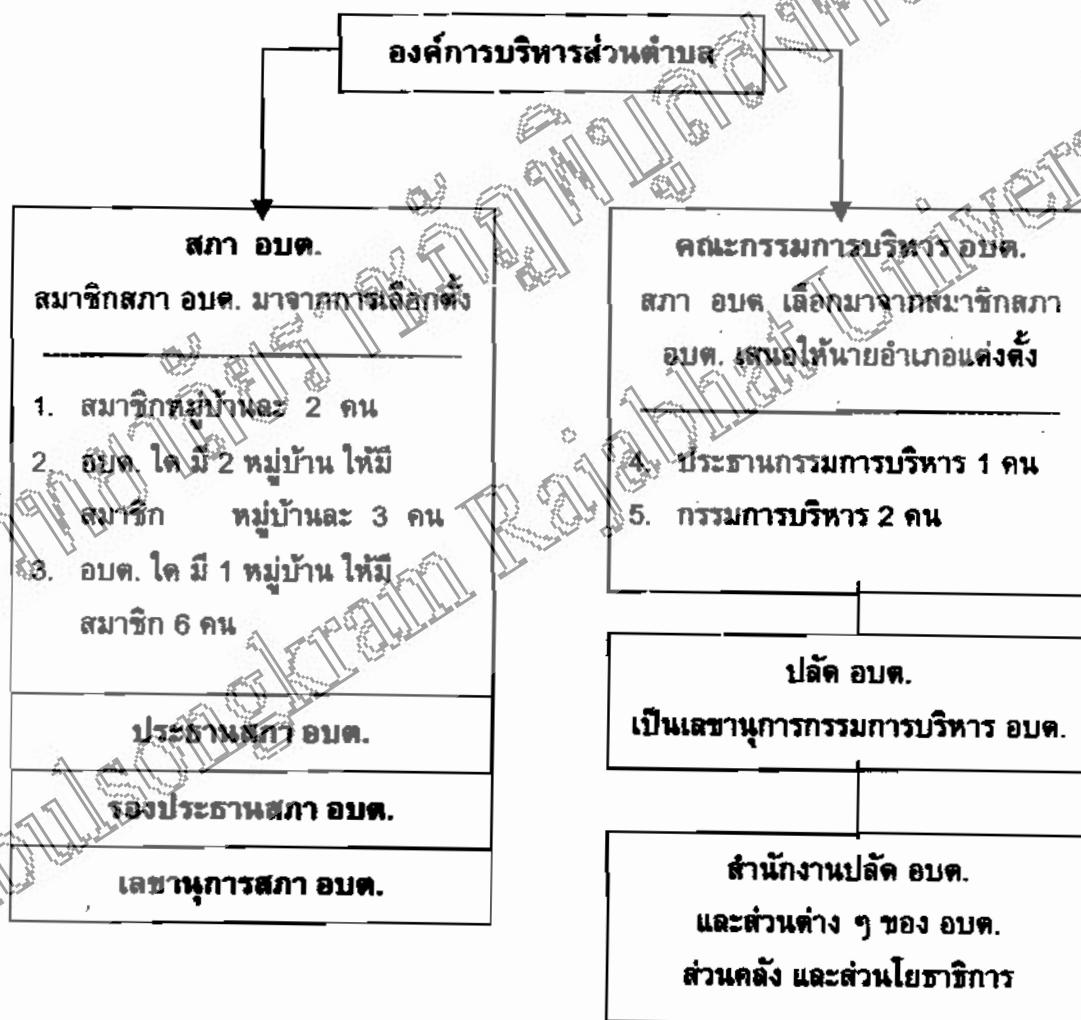
ประกอบด้วยสมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน องค์การบริหารส่วนตำบลอโศก 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก 6 คน และองค์การบริหารส่วนตำบลอโศก 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกได้ หมู่บ้านละ 3 คน (เดิมสภาพองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยท่านผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิก

ที่มาจากการเลือกตั้ง หมู่บ้านละ 2 คน) จากนั้นจึงเลือกประธาน รองประธาน และเลขานุการ สภากองค์การบริหารส่วนตำบล จากสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งดังกล่าว

2) คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหาร 1 คน และกรรมการบริหารอีก 2 คน โดยสภากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เลือกแล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง และให้ปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร (เดิมประกอบด้วย จำนวน ผู้ใหญ่บ้านไม่เกิน 2 คน และสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งไม่เกิน 4 คน)

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาร่างบดี และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 แสดงดังความ แผนภูมิ (โภวิทย์ พวงงาม พ.ศ. 2543 : 174)

แผนภูมิ 3 แผนภูมิแสดงโครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล ตาม พ.ร.บ. สภาร่างบดี และ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

1.10 อ่านเจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบล

องค์กรบริหารส่วนตำบล มีอ่านเจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมีบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยบัญญัติหน้าที่ซึ่ง องค์กรบริหารส่วนตำบลต้องทำดังนี้

- 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางนก
- 2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้ง กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- 3) ป้องกันโรคและระวังโรคติดต่อ
- 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 6) ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 7) คุ้มครอง คุ้มและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) บำรุงรักษาศิลปะ ชาติประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี

ของท้องถิ่น

- 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย
- นอกจากนี้กฎหมายกำหนดให้องค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีความสามารถ มี ศักยภาพเพียงพอ อาจจัดทำกิจกรรมในเขตของท้องถิ่นบริหารส่วนที่เบ็ดอีกจำนวน 13 ดังนี้

1. ให้มีนาฬิกาและอุปกรณ์ บริโภค และการเกษตร
  2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างให้ใช้รื่น
  3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
  4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การอธิการ การทักษะอนทย้อนใจ และสวน
5. ให้มีและตั้งชมรมกลุ่มเกษตรและกิจกรรมสหกรณ์
  6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
  7. บำรุงและตั้งเสริมการปะกอบอาชีพของราษฎร
  8. กำรคุ้มครองคุ้มและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะบังคับของแผ่นดิน
  9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์กรบริหารส่วนตำบล
  10. ให้มีคลาส ทำเทียนเรือ และทำข้าม
  11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
  12. การท่องเที่ยว
  13. การผังเมือง

1.11 แหล่งที่มาของรายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบล

จากการศึกษารายละเอียดขององค์กรบริหารส่วนตำบลจะพบว่ามีแหล่งที่มาของรายได้จากหลายแหล่งด้วยกัน คือ

1.11.1 รายได้ที่องค์กรบริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บได้เองจากภาษีอากร ดัง ๆ ได้แก่

- 1) ภาษีบำรุงท้องที่
- 2) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- 3) ภาษีป้าย
- 4) อากรการนำสัตว์

1.11.2 รายได้ที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นและให้องค์กรบริหารส่วนตำบลได้รับทั้งจำนวน เมื่อมีการจัดเก็บในองค์กรบริหารส่วนตำบลได้ ได้แก่

- 1) เงินอากรตามกฎหมายว่าด้วยอากรรั่นอย์แอน
- 2) ค่าธรรมเนียมกฎหมายว่าด้วยนำเข้าออก
- 3) เงินอากรประทานห้ารในอนุญาตและอาจยุบตั้งตามกฎหมาย
- 4) ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยปั๊มน้ำ
- 5) ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนลิขิตและนิพิกรรมตามประมวลกฎหมาย

ว่าด้วยการประเมิน

ที่ดิน

1.11.3 รายได้ที่ได้รับจัดสรรให้เมื่อมีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น เป็นรายได้ที่เมื่อมีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยกรรณัณแล้ว องค์กรบริหารส่วนตำบลจะได้รับ การจัดสรรหรือแบ่งให้ตามหลักเกณฑ์และวิธีในกฎหมายนั้นหรือในกฎกระทรวง ได้แก่

- 1) ภาษีและค่าธรรมเนียมรายนัดและล้อเลื่อน เมื่อจัดเก็บได้ในจังหวัด จัดสรรให้องค์กรบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้กฎหมายว่าด้วยการนั้น
- 2) ค่าภาคหลวงแร่ และค่าภาคหลวงบิโตรเลียม เมื่อจัดเก็บได้ใน องค์กรบริหารตัวบุบัดดี้ ให้จัดสรรให้องค์กรบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงมหาดไทย
- 3) เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุท SAYAN พัฒนาดี เมื่อจัดเก็บได้ใน องค์กรบริหารส่วนตำบลได้ แบ่งให้องค์กรบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีที่กำหนด ไว้ในกฎหมายกระทรวงมหาดไทย

1.11.4 รายได้ที่องค์กรบริหารส่วนตำบลต้องออกข้อนั้นคับดำเนิน เพื่อเก็บเพิ่ม ขึ้นจากกฎหมายนั้น เป็นรายได้ที่องค์กรบริหารส่วนตำบลมีอำนาจข้อนั้นคับ เพื่อเก็บภาษีอากร และค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น อัตราที่เรียกเก็บตามบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการนั้น

จากรายละเอียดแสดงแหล่งที่มาของรายได้ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีแหล่งที่มาของรายได้จากหลาย ๆ ทางโดยเฉพาะรายได้ที่มาจากแหล่งรายได้ของตนเอง ซึ่งก็เป็นอยู่กับพื้นที่และทรัพยากรค่าง ๆ ในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลล้วนเป็นสำคัญ บางองค์การบริหารส่วนตำบลมีทรัพยากรในพื้นที่มากก็จะมีแหล่งรายได้มาก บางแห่งมีทรัพยากรในพื้นที่น้อยก็มีแหล่งที่มาของรายได้น้อยซึ่งการมีรายได้น้อย ย่อมส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรมพัฒนาในท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มากก็น้อย รายละเอียดดังแสดงในแผนภูมิ 4 (โภวิทย์ พวงงาม 2543 : 179)

แผนภูมิ 4 แผนภูมิแสดงรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

1.12 การจัดระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล

รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งนั้นจะมีความแตกต่างกันไปตามศักยภาพทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น ซึ่งจากการตรวจสอบรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 6,397 แห่งทั่วประเทศแล้ว มีการจัดลำดับชั้นจำแนกไว้ดังนี้

- 1) อบต. ชั้น 1 คือ อบต. ที่มีรายได้ 20 ล้านบาทขึ้นไป ปัจจุบันมีทั้งหมด

- 2) อบต. ชั้น 2 คือ อบต. ที่มีรายได้ 12 – 20 ล้านบาท ปัจจุบันมีทั้งหมด 65 แห่ง
- 3) อบต. ชั้น 3 คือ อบต. ที่มีรายได้ 6 – 12 ล้านบาท ปัจจุบันมีทั้งหมด 138 แห่ง
- 4) อบต. ชั้น 4 คือ อบต. ที่มีรายได้ไม่เกิน 6 ล้านบาท ปัจจุบันมีทั้งหมด 298 แห่ง
- 5) อบต. ชั้น 5 คือ อบต. ที่มีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท ปัจจุบันมีทั้งหมด 5,788 แห่ง

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า องค์กรนิหารส่วนดำเนินมากกว่าร้อยละ 90 ทั่วประเทศ เป็นองค์กรนิหารส่วนต่ำบระดับชั้น 5 ซึ่งมีสถานะของรายได้ค่อนข้างต่ำ ซึ่งก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ขาดตักษิภาพในการปฏิบัติงานตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ดังสรุปได้ด้านแผนภูมิ 5 (โภวิทย์ พ่วงงาม 2543 : 196 – 167)

ชั้นขององค์กรนิหารส่วน ต่ำบล	เกณฑ์รายได้	จำนวนพนักงานส่วน ต่ำบล
องค์กรนิหารส่วนต่ำบล ชั้น 1	20 ล้านบาทขึ้นไป	20 คน
องค์กรนิหารส่วนต่ำบล ชั้น 2	12 – 20 ล้านบาท	12 คน
องค์กรนิหารส่วนต่ำบล ชั้น 3	6 – 12 ล้านบาท	6 คน
องค์กรนิหารส่วนต่ำบล ชั้น 4	3 – 6 ล้านบาท	4 คน
องค์กรนิหารส่วนต่ำบล ชั้น 5	ไม่เกิน 3 ล้านบาท	3 คน

แผนภูมิ 5 แผนภูมิแสดงชั้นรายได้ และจำนวนคนพนักงานที่กรอบขององค์กรนิหารส่วนต่ำบล

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการปฏิบัติงานด้านความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการศึกษาชั้นที่นิฐาน เมื่อจากเรื่องที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเป็นเรื่องใหม่ ยังไม่มีผู้ทำการวิจัยผู้วิจัยยังไม่สามารถรายงานการวิจัยที่ใกล้เคียง ดังนี้

จิระเกียรติ ภูมิศาสตร์ (2537) ได้วิจัยปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของส่วนราชการในการปกครองตนเองในฐานะองค์กรท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ยังคงจะต้องมีการปรับปรุงในด้านประสิทธิภาพของผู้นำท้องถิ่น ซึ่งจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการบริหารองค์กร บริหารส่วนต่ำบลและเรื่องของรายได้ของท้องถิ่นให้เหมาะสมสอดคล้องกับภาระหน้าที่ โดย

ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จะต้องลดบทบาทในการควบคุมให้เหลือเท่าที่จำเป็น และกระจายอำนาจหน้าที่การจัดเก็บรายได้และงบประมาณของส่วนกลางไปยังท้องถิ่น

จารุส สุวรรณพยาดา (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพค่าตอบ และองค์การบริหารส่วนตำบล : ศักยภาพ และทางเลือกสู่อนาคต ยังคงชี้ให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีโครงสร้างคล้ายกับสภาพค่าตอบ คือมีสภาก องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมาจาก การเลือกตั้งโดยตรง (หมู่บ้านละ 2 คน) และสมาชิกโดยค่าแทน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล) แต่ในกรณีขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีการแบ่ง "ฝ่ายบริหาร" กับ "ฝ่ายนิติบัญญัติ" ออกจากกัน ฝ่ายบริหารนั้นเรียกว่า "คณะกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล" ประกอบด้วยคณะกรรมการไม่เกิน 7 คน คือ กำนัน (เป็นประธานโดยค่าแทน) ผู้ใหญ่บ้าน ไม่เกิน 2 คน สมาชิกจากชาวเลือกตั้ง ไม่เกิน 4 คน สำหรับฝ่าย "นิติบัญญัติ" นั้น คือ สมาชิกสภาก องค์การบริหารส่วนตำบล ที่เหลือทั้งหมด

ในเรื่องของความรู้ในบทบาทของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นผู้วิจัย เรื่องนี้พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ มีความรู้ และประสบการณ์ค่อนข้าง จำกัด ส่วนใหญ่จะมีการศึกษา ระดับ ป. 4 – ม. 3 ยังขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการ บริหารงานอีกทั้งยังไม่ทราบแน่ชัดว่าตนเองมีบทบาท และอำนาจหน้าที่อย่างไรบ้าง ในขณะเดียวกันลูกจ้างสภาพค่าตอบ และองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่จะมีการศึกษามาตรฐาน สภาพค่าตอบ และองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยการฝึกอบรม กระบวนการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ในช่วงปีที่ ผ่านมาได้ช่วยให้สามารถ ตั้งใจให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ บทบาท อำนาจหน้าที่ของ สมาชิกสภาพค่าตอบ องค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งแนวทางการดำเนินงานได้ในระดับหนึ่ง แต่ สมาชิกส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ ความสามารถเพียงพอที่จะใช้ปฎิบัติงานได้อย่างแท้จริง และยัง ต้องการการฝึกอบรมเพิ่มเติม

พิรุณ เมตานันท์ (2539) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง การกระจายอำนาจ : ปัจจัยที่มี ผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการกระจายอำนาจในสู่องค์การบริหารส่วนตำบล ผลการ วิจัย พ布ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติงานและสามารถเป็นหน่วยการ บริหารปกครอง ไม่ว่าจะเป็นการณาโครงสร้างหรืออำนาจหน้าที่ สามารถร่วมกับหน่วยการกระจาย อำนาจและหน่วยการปกครองท้องถิ่น และปัจจัยที่ทำให่องค์การบริหารส่วนตำบลประสบผล สำเร็จ คือความพร้อมของประชาชนและการคลังท้องถิ่น

นันทภพ อ้ออาร์ (2539) ได้วิจัยความสามารถในการดำเนินงานขององค์การ บริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร ผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการบริหารมีความรู้ความเข้าใจใน บทบาทหน้าที่การจัดทำแผนงาน การบริหารงบประมาณตามแผนงาน และความรู้ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ การจัดทำแผนงานในระดับปานกลาง มีความสามารถในการดำเนินงานตาม แผนและร้านชาในการตัดสินใจ ในการดำเนินความแผนงานในระดับสูง สำหรับในส่วนทรัพยากร

ในการบริหารนั้น คณะกรรมการบริหารเห็นว่ามีผลต่อความสามารถในการดำเนินงานค่อนข้างมาก กล่าวคือในปัจจุบันในการดำเนินงานรายได้ที่ได้จากการจัดเก็บสถานที่วัสดุอุปกรณ์มีส่วนช่วยสนับสนุนให้การดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนค่อนข้างเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สถานันดำรงราชานุภาพ (2539) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนค่อนข้าง ด้านการจัดโครงสร้างและระบบงาน พนักงานมาใช้ส่วนขององค์กรบริหารส่วนค่อนข้าง ยังไม่ค่อยเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง

อัจฉริยา ชูวงศ์เดช (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสามารถขององค์กรบริหารส่วนค่อนข้างในการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามกฎหมาย กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า องค์กรบริหารส่วนค่อนข้าง มีความสามารถในการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามกฎหมายอยู่ในระดับที่ค่อนข้างดี นอกจากนี้ยังพบว่าความสามารถขององค์กรบริหารส่วนค่อนข้างอยู่กับ

1. สามารถในการวางแผน
2. การกำหนดปัญหาและความต้องการโดยประชาราษฎร์
3. ความเอาใจใส่ต่อหน้าที่
4. ความมีอิสระและความเท่าเทียมในการแสดงความคิดเห็น
5. รายได้ขององค์กรบริหารส่วนค่อนข้าง
6. ความรู้เชิงคณิตศาสตร์
7. ความรู้เชิงสมานิษกษาขององค์กรบริหารส่วนค่อนข้าง
8. การควบคุมจากทางราชการโดยการระบุ
9. การควบคุมจากทางราชการโดยกฎหมาย
10. วิธีการควบคุมการดำเนินโครงการ
11. หลักเกณฑ์การคัดเลือกสมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนค่อนข้างเป็นคณะกรรมการบริหารโดยใช้หลักความรู้ความสามารถ
12. วิธีการคัดเลือกบุคคลมาเป็นคณะกรรมการพนักงานส่วนค่อนข้างและลูกจ้าง เพื่อให้องค์กรบริหารส่วนค่อนข้างตอบสนองนโยบายประจำปี ประจำปี และมีความสามารถในการรอบด้านของความต้องการของประชาชนจะต้อง

1. เพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. เพิ่มความยั่งยืนในการกิจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนค่อนข้าง
3. เพิ่มรายได้ให้กับองค์กรบริหารส่วนค่อนข้าง
4. ฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากรขององค์กรบริหารส่วนค่อนข้าง
5. เพิ่มค่าตอบแทนแก่คณะกรรมการการบริหาร

6. ห้ามมิให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตัวบล เป็นคณะกรรมการบริหารหรือสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตัวบล

เยาวลักษณ์ ศิริสุวรรณ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาศักยภาพของเทศบาลเมืองนครปฐมในการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาพบว่า เทศบาลเมืองนครปฐมมีศักยภาพในด้านการเมือง และนโยบายของฝ่ายบริหาร และด้านขีดความสามารถในการบริหารจัดการอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านความพร้อมของทรัพยากรการบริหารมีศักยภาพในระดับปานกลาง สำหรับปัจจัยหลักที่มีผลต่อศักยภาพของเทศบาลในการจัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษา คือ งบประมาณลงทุนและดำเนินการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในด้านความพร้อมของทรัพยากรการบริหารที่มีศักยภาพอยู่ในระดับกลาง

สริสา ดวงถวัลย์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาศักยภาพ และกลไกการปรับตัวขององค์การเอกชนสาธารณะประจำชุมชนเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน มีศักยภาพเพียงพอในการดำเนินงานทั้งในด้านการวางแผนการจัดองค์การ การจัดสรรงบคลัง การอำนวยการ และการควบคุม ประกอบกับกลไกการปรับตัวขององค์การ ฯ มีความพร้อมทั้งในระดับบุคคล และระดับองค์การ ส่งผลให้สามารถดำเนินงานบนฐานความตกลงประพฤติที่กำหนด สำหรับแนวโน้มการปรับตัวขององค์การ ฯ จำเป็นต้องปรับการบริหารจัดการ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน อีกทั้งควรประสานความร่วมมือกับบริษัทเอกชนด้านงบประมาณ

ชัยวัฒน์ พกอธรรมานันช แสงคง (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น ของผู้นำสภากองค์การบริหารส่วนตัวบล : ศึกษาเชิงพื้นที่เมืองเจ้าเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ให้ประชากรจำนวน 579 คน และเก็บข้อมูลทางประชากรโดยตรง ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตัวบล ในการพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่นบนฐานหลักธรรมาภิบาลของสมาชิกสภากองค์การบริหารงานส่วนตัวบล ด้านจัดงบประมาณ ด้านการร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและหน่วยงานทางการศึกษาในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเรียนเทียนการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตัวบล ไม่ต้องถือเป็นภาระท่วงท่า แต่เป็นภาระที่ดีที่จะช่วยให้สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตัวบล สามารถสนับสนุนกิจกรรมในชุมชน การร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและหน่วยงานทางการศึกษาในชุมชนไม่แตกต่างกัน แต่เรื่องรถแรงคือประชาชนเห็นคุณค่าทางการศึกษาปฏิบัติงานแตกต่างกัน

3. ผลการเรียนเทียนการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตัวบล ในท้องถิ่นบนฐานท่วงท่า ของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตัวบลที่มีอายุแตกต่างกัน ผลปรากฏว่า การจัดทำงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมในชุมชน การร่วมกิจกรรมของ

โรงเรียนและหน่วยงานการศึกษาในชุมชน ปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ส่วนการร่วมพิจารณาแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ปฏิบัติแตกต่างกัน

4. ทางด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของสมาชิกสภากองค์การบริหารงานส่วนตำบล ผลปรากฏว่า การจัดงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมการศึกษาในชุมชน การร่วมกิจกรรมของโรงเรียนและหน่วยงานการศึกษาในชุมชนของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด รองลงมาคือ องค์การบริหารส่วนตำบลควรได้รับงบประมาณมากขึ้น เพื่อจะได้นำไปช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษาในชุมชน ครู อาจารย์ ควรเข้าร่วมประชุมรื้อแจงวัสดุประจำสงกรานต์ให้องค์การบริหารส่วนตำบลช่วยเหลือ หรือเข้าร่วมกิจกรรมศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ความมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ด้อยโอกาส ชุมชน หรือผู้สนใจเข้ารับการศึกษาเต็มเรียนมากขึ้น และสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล ควรเข้าร่วมกิจกรรมกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

กฤษณ์ กันหา และคณะ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพิษณุโลก” ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไข ศึกษาภัยภัยกับกลุ่มตัวอย่างคือ พนักงานส่วนตำบล กลุ่มนักศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตัวบล และกลุ่มตัวแทนประชาชน ที่ได้รับประโยชน์โดยตรง จากโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำใน 3 อำเภอ ของจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 900 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะทั่วไปและความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ปะกอนอาชีพเกษตรกรรม ระดับการศึกษากว่าครึ่งหนึ่งจบการประถมศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องยากต่อการปฏิบัติงาน ความรู้ความสามารถของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่หนาแน่นห้าทัศกอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากการจัดทำแผนพัฒนาตำบลประจำปี อญ្យในระดับปานกลาง คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากขององค์การบริหารส่วนตำบล มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาตำบล 5 ปี อญ្យในระดับมาก

2. ลักษณะที่นิยมขององค์การบริหาร และการดำเนินงานตามงบประมาณ การบริหารโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ก่อนให้เกิดผลต่อการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อญ្យในระดับมากเมื่องค์การบริหารส่วนตำบล มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาตำบล/หมู่บ้าน สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลล้วนแต่เป็นคนเดียวที่มีความเชื่อถัดย์ ไม่โงก กิน คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลทุกคนเข้ามาด้วยความรู้ความสามารถ องค์การบริหารส่วนตำบลมักจัดทำโครงการที่คนเองคิด เดาเองว่าประชาชนต้องการมากกว่าที่จะศึกษาความต้องการของประชาชน

3. ค้านปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พนบ่วงการทำงานระหว่างสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลกลับกับคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีความเห็นที่ขัดแย้งกันบางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องระเบียบกฎหมาย และแผนนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล ขาดความร่วมมือในการทำงาน การทำงานล่าช้า ความคิดไม่ตรงกัน

กัลยา ศรีสมบัติ และคณะ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข กรณีศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้มาจากการสำรวจ 3 อำเภอ จำนวน 700 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านความรู้ความสามารถ ในการบริหารและการจัดโครงสร้างพัฒนา พบว่า สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มนักศึกษาและหน้าที่ของตนรองร้อยละ 35.2 มีความรู้เกี่ยวกับการทำแผนพัฒนาตำบล และทราบขั้นตอนร้อยละ 69.4 คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกลุ่มนักศึกษาและหน้าที่ของตนร้อยละ 60.2 มีความรู้ความสามารถในการทำแผนพัฒนาตำบลร้อยละ 35.8 พนักงานส่วนตำบลร้อยละ 35.8 พนักงานส่วนตำบลมีความรู้ความสามารถในระดับปานกลางร้อยละ 79.6 และเห็นว่าองค์กรนี้มีบทบาทต้องพึ่งพาหน่วยราชการอื่นร้อยละ 92.5

2. ด้านประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล พนบ่วง การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ก่อให้เกิดผลดีและผลเสียร้อยละ 66.9 มีผลดี คือหมุนเวียนการพัฒนาในลักษณะ ผลเสียคือ มีการทุจริตและคาดประโภช์ส่วนตัวและ พากเพ้อเจ้อรักเจาเมริยบประชาน ประชานมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของสภากองค์ การบริหารส่วนตำบลในระดับน้อย พึงพอใจต่อกระบวนการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง

3. ค้านปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล พนบ่วง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลกลับบางส่วน ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความขัดแย้งระหว่างสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ขาดแคลนบุคลากรและเครื่องมือที่ทันสมัย ประชานไม่ให้ความร่วมมือ การใช้อิทธิพลของนายทุนในพื้นที่

กฤญา ศรีจวงศ์ และคณะ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาท ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการศึกษาเขตพื้นที่จังหวัดน่าน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดน่าน จำนวน 230 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการศึกษา ตามที่ควรจะ ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

งานความสัมพันธ์ชุมชน งานกิจการนักเรียน และงานอาคารสถานที่ มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการศึกษา ตามที่ระบุ
ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ
พิจารณาในรายละเอียดพบว่างานความสัมพันธ์ชุมชน งานกิจการนักเรียนและงานอาคารสถาน
ที่ มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งผู้บังคับบอกราชการสถานศึกษา และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละงาน และโดยภาพรวมพบว่า ผลการปฏิบัติโดยรวมไม่แตกต่างกัน มีผลการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

4. การเปรียบเทียบงานทางด้านองค์การบริหารส่วนตำบลในการร่วมเรียนการศึกษา ตามกรอบแนวคิดของผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ในพื้นที่ในแต่ละงาน ในการรวมพบว่าผลการปฏิบัติแยกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาโดยรายละเอียด พบว่างานที่ไม่มีความแตกต่างกัน คือ งานวิชาการ งานธุรการ งานการเงินและพัสดุ งานกิจกรรมนักเรียน งานอาคารสถานที่ และงานบุคลากร ที่มีความแตกต่างกัน คือ งานความซับซ้อนซึ่งกัน

การ พงษ์พาณิช (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง มุมมองของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบลต่อการจัดการศึกษา : ศึกษากรณีอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก โดยศึกษาข้อมูลจาก คณะกรรมการบริหารส่วนตำบลของอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 4 ค้าน ผลการวิจัยพบว่า

1. ชื่อชุมชนฐาน คณและการกรองบริหารส่วนสำนักงานมีอายุระหว่าง 25 - 55 ปี มีความสามารถพื้นฐานด้านประยุกต์ศึกษา มีทั้งหมด 4 ขั้นไป แต่ส่วนมากยังไม่จบปริญญาตรี เกือบทุกคนจะมีอาชีพส่วนตัวอยู่แล้ว คือ ทำการเกษตร การก่อที่ทำกันในหมู่บ้านในปัจจุบัน คือ การพัฒนาถนน แหล่งน้ำ ความต้องการที่ว่าไป คือ อยากรู้ให้หมู่บ้านมีรายได้เพิ่มสูงที่กว้างมาก คือ กล่าวว่างมีศรัทธาเมืองที่เข้ากับการเงิน

2. ความรู้ความเข้าใจทางการศึกษาอยู่ในระดับน้อย ซึ่งในประเด็นนี้
คณะกรรมการการนิเทศส่วนตัวโดยรวมรับรองว่า ส่วนมากของ การศึกษาในระดับที่สำคัญกว่า
ปริญญาตรี

3. แนวคิดต่อการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ยังอยู่ในสภาพที่ไม่น่าพอใจด้วยสาเหตุ
3.1 สถานศึกษาระดับสูงดังนักเรียนเก่งหมู่บ้านและตำบล มีปัญหาต่างๆ เช่น
ปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาเศรษฐกิจต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น ปัญหางานเกษตรด้วยแพร่
เชื้าในหมู่บ้าน ปัญหาชื้น้ำ และปัญหาการหนี้เรียน เป็นต้น

3.2 การเรียนการสอนไม่เน้นวิชาชีพ เน้นให้เรียนแต่ทฤษฎีมากเกินไป

3.3 การเรียนการสอนในเน้นสิ่งให้สำคัญ

3.4 ความประพฤติของเด็กนักเรียนไม่ดีพอใจ เช่น ไม่เคารพต่อผู้ใหญ่ ไม่ช่วยเหลือครอบครัวทำงาน

3.5 สภาพความพร้อมด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ค่าง ๆ ของโรงเรียนยังไม่เหมาะสมและยังไม่มีไว้ในโรงเรียน

4. ความต้องการของคณะกรรมการการบริหารส่วนตำบลล้มลงของทางการศึกษาในอนาคต สรุปเป็นประเด็นหลักดังนี้

4.1 สถานศึกษาทุกระดับ ควรตั้งให้หมู่บ้านมากที่สุด ควรมีข้ามฝืนอาชีพไม่ควรบุน โรงเรียน

4.2 หลักสูตร ควรเน้นวิชาชีพ เน้นศิลธรรม มารยาทด้วยความรู้ใกล้ตัว และเรื่องความรู้ในชุมชน

4.3 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรร่วมมือกับชาวบ้านในการจัดทำหลักสูตรท่องถิน

4.4 ควรมีนโยบายการจัดการศึกษาต้องความต้องเนื่องและมีการใช้ทรัพยากรในหมู่บ้านร่วมกัน

4.5 ผู้บริหารโรงเรียน และครุภัณฑ์ ควรเป็นผู้ที่อยู่ในท้องถิ่น เพื่อจะมีการพูดคุย ปรึกษาหารือกันได้ตลอดเวลา

เสน่ห์ เอี่ยมสำอางค์ และคณะ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานในกรุงศรีฯ ของสมาชิกภาคีนักบริหารองค์กรบริหารส่วน ตำบลจังหวัดสุโขทัย พบว่าอย่างที่วิจัย ได้แก่ สมาชิกภาคีนักบริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุโขทัย ในปี พ.ศ.2541 จำนวน 740 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพและปัญหาการปฏิบัติงานขององค์การบริหารงานส่วนตำบลทั้ง 8 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านการจัดให้มีและการบำรุงรักษาการคอมนาคมทางน้ำและทางบก
1.2 ด้านการรักษาระดับความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและตั้งป้ายกูล

1.3 ด้านการป้องกันและระวังโรคติดต่อ
1.4 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
1.5 ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
1.6 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
1.7 ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

1.8 ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ทางราชการมอบหมาย

ภาพโดยรวมมีสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายค้านมีสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ทุกค้าน

2. การเบรี่ยงเทียนสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานของสมาชิกสภา กับกรรมการบริหารภาพโดยรวม มีสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายค้านมีสภาพ และปัญางานแตกต่างกันทุกค้าน

3. การเบรี่ยงเทียนสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล จ้าแนกตามวุฒิการศึกษา ภาพโดยรวม มีสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน มีสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ได้แก่ ค้านการป้องกันโรค และระวังโรคติดต่อ ค้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ค้านการดูแลครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และค้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ทางราชการมอบหมาย

สุจิตติกต์ นุสิตา (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา บริหารสังคม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่ ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 19 จังหวัด จำนวน 289 คน โดยศึกษาความคิดเห็นใน 3 ค้าน คือ ค้านการส่งเสริมการศึกษา ค้านบริการสังคมและค้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่า

1. ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล ที่มีอายุต่างกันสหานภาพการสมราถ์ต่างกัน มีวุฒิการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2. ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล ที่เคยมีประสบการณ์ในการส่งเสริมการศึกษามีความคิดเห็นใน 3 ค้าน โดยภาพรวมพบว่ามากกว่า ปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบล ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ 在ในการส่งเสริมการศึกษา

3. ปัญหาในการดำเนินกิจกรรมทาง ตามบทบาทหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบล ทั้ง 3 ค้าน ดังนี้

3.1 ค้านการส่งเสริมการศึกษาที่มีความตื้นสูงสุด ที่องค์กรบริหารส่วนตำบล ไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะให้การสนับสนุนกิจกรรมทางค้านการจัดการศึกษา รวมทั้งปัจจัยประชาชั�นขาดมคลน ปัจจัยในการเรียน รองลงมาคือขาดความชัดเจนในเรื่องกฎระเบียบ คำสั่งนโยบาย ขาดบุคลากร และการทำงานร้าช้อนกัน ทำให้ยากต่อการดำเนินงาน

3.2 ค้านการบริการสังคมที่มีความตื้นสูงสุด คือ งบประมาณ องค์กรบริหารส่วนตำบล ไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะดำเนินการค้านการบริการสังคมให้ประชาชนในท้องถิ่นขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์หลาย ๆ อย่าง รองลงมาคือบุคลากรในองค์กรบริหารส่วนตำบลมีจำนวนน้อย และขาดความรู้ความสามารถ และยังขาดการประสานงาน ขาดความร่วมมือระหว่างองค์กรบริหารส่วนตำบลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชน

3.3 ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ที่มีความดีสูงสุด คือ งานป่าไม้และไม้เพียงพอที่จะดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รองลงมาคือ ขาดความร่วมมือและการประสานงานกับหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบกับปัญหาอื่นๆ

ประกิจ ดันไม้กอง และคาด (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดความสำเร็จด้านการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนตำบล ตามที่ต้นข้อผู้เชี่ยวชาญจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญรวมทั้งสิ้น 24 หัวน โดยกำหนดเป็นเนื้อหาของตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการศึกษาออกเป็น 6 ด้าน คือ

1. ด้านปรัชญา พัฒกิจ วัสดุประสงค์
2. ด้านปัจจัยสนับสนุน
3. ด้านการบริหารจัดการ
4. ด้านกิจกรรม
5. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
6. ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา และวัฒนธรรมท้องถิ่น

ได้วิเคราะห์ข้อมูล 2 รอบ หลังจึงทดลองใช้ตัวชี้วัดความสำเร็จด้านการจัดการศึกษากับองค์กรบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวน 62 แห่ง จำนวน 155 คน โดยพิจารณาสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในแต่ละภูมิภาค 6 ด้าน สรุปผลเป็น 2 ด่อน ดังนี้

ด่อนที่ 1 การพัฒนาด้านนโยบายผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นชอบอย่างกว้างขวาง โดยแยกเป็นรายด้าน รวมทั้งหมด 62 ดัวร์วัด

ด่อนที่ 2 การทดลองใช้ตัวชี้วัด หมายถึง สภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันขององค์กรบริหารส่วนตำบล มีการปฏิบัติน้อยมากตัวร์วัด และทุกตัวชี้วัดของการจัดการศึกษา ส่วนสภาพที่ควรจะเป็นนั้น สามารถสังเคราะห์ความเห็นขององค์กรบริหารส่วนตำบล มีความเห็นว่า ควรมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด ทุกตัวร์วัด

เกณฑ์ ตามที่ระบุไว้ และคาด (2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสมาชิกองค์กรบริหารส่วนตำบลจังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกสภากาency องค์กรบริหารส่วนตำบล จำนวน 366 คน ศึกษา 4 เรื่อง คือ การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารครุและบุคคลการทำงานการศึกษา การบริหารหลักสูตรและการบวนการเรียนการสอน และการบริหารและการจัดการทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทที่ควรจะเป็นในการจัดการศึกษา ตามความคิดเห็นของสมาชิกขององค์กรบริหารส่วนตำบล ว่าควรมีบทบาทด้านอาคารสถานที่สูงสุด ในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การแข่งขันกีฬา การจัดกิจกรรมด้านการเมืองการปกครอง เป็นต้น สามารถองค์การ

บริหารส่วนต้นส่วนหนึ่งเป็นสมาชิกที่มาจากการดำเนินการ ผู้ใหญ่บ้าน เดย์ทำงานในรูปของสภากาดบลมาก่อน บริหารงานที่มีแผนงานโครงการเน้นอาคารสถานที่ เช่น ถนนและแหล่งน้ำ ส่วนบทบาทด้านหลักสูตรและการสอนอยู่ในระดับต่ำสุด ทั้งนี้เพื่อประสานกิจกรรมการบริหารส่วนต้นส่วนกลางความรู้ความเข้าใจ โดยเฉพาะหลักสูตรและการสอน เนื่องจากส่วนใหญ่มีความรู้เพียงระดับมัธยมศึกษาเท่านั้น

2. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนต้นส่วน จังหวัดเชียงราย ในแต่ละด้าน ผลปรากฏว่า

2.1 อาคารสถานที่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนต้นส่วนมีส่วนร่วมมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ การใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา

2.2 การบริหารและการจัดการทั่วไป สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนต้นส่วนมีส่วนร่วมมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนมีส่วนร่วมพัฒนาโรงเรียน

2.3 หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนต้นส่วน มีส่วนร่วมมากเป็นอันดับแรก ได้แก่ การสนับสนุนร่างกฎหมายส่วนต่อหน่วยการเรียนการสอน

2.4 ครุและบุคลากรทางการศึกษาเป็นสมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนต้นส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เรื่องการสร้างนวัตกรรมแก้ไขให้ครุและบุคลากรทางการศึกษาสูงสุด

วิเชียร บรรลือ แปลงคุณ (2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการกิจด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนต้นส่วน : ศึกษาบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริง ตามความต้องการของสมาชิกองค์การบริหารส่วนต้นส่วนและคนที่จังหวัดแพร่ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ สมาชิกสภากองค์การบริหารส่วนต้นส่วนจังหวัดแพร่ จำนวน 62 แห่ง จำนวน 434 คน บทบาทที่ศึกษาคือบทบาทการมีส่วนร่วมให้การจัดการศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1. บทบาทต่อโรงเรียนและสถานศึกษา
2. บทบาทต่อการบริหารและการจัดการในโรงเรียน
3. บทบาทต่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
4. บทบาทต่อการจัดหลักสูตรและการบูรณาการเรียนการสอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังใน 4 ด้าน โดยภาพรวมและในรายด้านพนักงานอยู่ในระดับมาก ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการปฏิบัติจริงนั้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย

2. บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่ปฏิบัติจริง ในกรณีที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสมาชิกองค์การบริหารส่วนต้นส่วนพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังมีค่าสูงกว่าบทบาทที่ปฏิบัติจริงในทุกด้าน และบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการมีส่วนร่วมในการ

จัดการศึกษา ของสมาชิคองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตาม ด้วยประเพศ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ พนักงานไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งในภาพรวม และในรายด้านทุกด้าน

วิระเดช ชาดา (2543 : บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สรุปว่า ผลกระทบจากเรื่องเกี่ยวกับระบบการจัดการศึกษาแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลยังต้องรับผิดชอบในการจัดทำครุภัณฑ์จะมาทำการสอนและดูแลนักเรียนในระดับนี้ ๆ ด้วย โดยปกติแล้วครุภัณฑ์คือผู้ที่รับผิดชอบด้านการดูแลเด็กและการให้การศึกษาเด็กระดับอนุบาลจะต้องมีปริญญาในเรื่องการศึกษาปฐมวัยหรือพัฒนาการเด็กมีใช้เป็นเพียงบุคคลที่มีวุฒิการศึกษาระดับใดก็ได้ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องการ หรืออาจจะเป็นเพียงอุปกรณ์ของสมาชิกคนใดคนหนึ่งของสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้น

ถ้าจะให้ดีควรคิดให้รอบคอบในการที่จะโอนการจัดการศึกษาในระดับอนุบาลให้กับทางองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว แต่ควรจะร่วมมือกันเพื่อร่วมกันพัฒนาฯลฯไปได้ ที่จะทำให้คุณภาพในการจัดการศึกษายังคงอยู่หรือดีกว่าเดิม ด้านวิชาชีวการควรเป็นหน้าที่ของฝ่ายทางนักวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการผู้ที่มีประสบการณ์ในการศึกษา แต่ควรให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างสิ่งต่าง ๆ เช่น ข้าวสาร เครื่อง皿 การจัดซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณต่าง ๆ ให้กับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลดีกว่าที่จะให้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาเองทั้งหมด สำหรับผู้อำนวยการห้องเรียนใจที่จะพัฒนาคุณภาพชีวานิการศึกษา จริง ๆ ก็ต้องกล้ายอมที่จะลงทุนในการจัดการศึกษาต่ำกว่าเดือนห้าสิบบาทไม่ใช่แค่ครึ่งดู “ให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา” มาเป็นข้ออ้างเพื่อลดงบประมาณของกระทรวงศึกษาธิการ โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพของครุภัณฑ์ศึกษาเด็กเลย ถึงเวลาแล้วที่คนไทยต้องร่วมมือกัน ร่วมใจกันเพื่อนำพาประเทศไทยให้พ้นภัยจากเศรษฐกิจตกค่ำ อย่าให้กระเสียการปฏิรูปการศึกษามานั้นความเป็นจริงโดย จะเหมือนกับหนังสือของประเทศไทยปัจจุบันที่ระบุว่า “ก่อนจะถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว”

ครุภัณฑ์งานวิจัยทั้งหมดพยายามว่า บทบาทและการกิจขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้น ล้วนใหญ่แจ้งบุคคลภาระขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นยังไม่รู้บทบาทด้านการจัดการศึกษาที่แท้จรด มีความขัดแย้งกันระหว่างสมาชิกส่วนองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นกับคณะกรรมการบริหารห้องเรียน จัดตั้งในระดับสังคมในท้องถิ่น มีการคาดคะเนว่า ประธานมีความต้องการไปในแนวทางใด ภาพโดยรวมที่มีส่วนร่วมกับทางการศึกษาคือ การใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ การสนับสนุนการใช้สื่อวัสดุการเรียนการสอน และการช่วยสร้างชั้นเรียนที่ให้ครุภัณฑ์และการทางการศึกษา

3. กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาศักยภาพในการรับการถ่ายโอนการศึกษาสู่ท้องถิน ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพิษณุโลก โดยผู้วิจัยได้นำเอาแนวโน้มของการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิน (2544) มาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการวิจัยเพื่อศึกษาดังนี้

แผนภูมิ 6 กรอบความคิดในการวิจัย